

Univerzita Hradec Králové

Filozofická fakulta

Ústav sociální práce

Muži jako oběti domácího násilí z pohledu veřejnosti

Bakalářská práce

Autor: Martina Nováková
Studijní program: B6731 – Sociální politika a sociální práce
Studijní obor: Sociální práce
Vedoucí práce: PhDr. Daniel Květenká. PhD.

Zadání bakalářské práce

Autor: Martina Nováková

Studium: U1859

Studijní program: B6731 Sociální politika a sociální práce

Studijní obor: Sociální práce

Název bakalářské práce: Muži jako oběti domácího násilí z pohledu veřejnosti

Název bakalářské práce AJ: Men as victims of domestic violence from the public perspective

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

V teoretické části bakalářské práce na téma "Muži jako oběti domácího násilí z pohledu veřejnosti" je přiblížena charakteristika domácího násilí, dále se zabývá objasněním pojmů, a to počínaje fenoménem domácího násilí, přes vývoj vztahu a problémy mezi partnery, konče výčtem následků mající vliv na oběti domácího násilí. Další součástí teoretické části je vymezení možností pomoci mužům, jež jsou oběťmi domácího násilí. Praktická část se zabývá tím, jak tuto problematiku vnímá široká veřejnost. Jako výzkumnou metodu jsem zvolila kvantitativní dotazníkové šetření.

Jiří Buriánek, Simona Pikálková, Zuzana Podaná ? Násilí na mužích. Sonda do zákoutí partnerských vztahů
Drahomír Ševčík, Naděžda Špaténková ? Domácí násilí

Garantující pracoviště: Ústav sociální práce,
Filozofická fakulta

Vedoucí práce: PhDr. Daniela Květenská, Ph.D.

Oponent: Mgr. Lucie Smutková, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 30.4.2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou závěrečnou práci Muži jako oběti domácího násilí z pohledu veřejnosti vypracovala pod vedením vedoucí závěrečné práce samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Praze dne 27. 03. 2022

.....

Martina Nováková

ANOTACE

NOVÁKOVÁ, Martina. *Muži jako oběti domácího násilí z pohledu veřejnosti*. Hradec Králové: Ústav sociální práce Univerzity Hradec Králové, 2022, 52 s. Bakalářská práce.

V teoretické části bakalářské práce na téma „Muži jako oběti domácího násilí z pohledu veřejnosti“ je přiblížena charakteristika domácího násilí, dále se zabývá objasněním pojmů, a to počínaje fenoménem domácího násilí, přes vývoj vztahu a problémy mezi partnery, konče výčtem následků majících vliv na oběti domácího násilí. Další součástí teoretické části je vymezení možností pomoci mužům, již jsou oběťmi domácího násilí. Praktická část se zabývá tím, jak tuto problematiku vnímá široká veřejnost. Jako výzkumnou metodu jsem zvolila kvantitativní dotazníkové šetření.

Klíčová slova: Domácí násilí, znaky domácího násilí, oběť, agresor, muži jako oběti

ANNOTATION

NOVÁKOVÁ, Martina. *Muži jako oběti domácího násilí z pohledu veřejnosti*. Hradec Králové: Ústav sociální práce Univerzity Hradec Králové, 2022, 52 s. Bakalářská práce.

In the theoretical part of the bachelor thesis on the topic "Men as victims of domestic violence from the public perspective", the characteristics of domestic violence are presented and the concepts are explained, starting with the phenomenon of domestic violence, through the development of the relationship and problems between partners, and ending with a list of consequences affecting victims of domestic violence. Another part of the theoretical part is the definition of the possibilities to help men who are victims of domestic violence. The practical part deals with how this issue is perceived by the general public. As a research method I chose a quantitative questionnaire survey.

Keywords: Domestic violence, signs of domestic violence, victim, aggressor, men as victims

Obsah	
ÚVOD	8
I. CÍL PRÁCE A METODIKA ZPRACOVÁNÍ	10
1 DOMÁCÍ NÁSILÍ	11
1.1 Charakteristika domácího násilí	12
1.2 Příčiny domácího násilí	15
1.3 Rizikové faktory	15
1.4 Důsledky domácího násilí	17
2 VÝVOJ VZTAHU A PROBLÉMY MEZI PARTNERY	19
3 MUŽI JAKO NETYPICKÉ OBĚTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ	21
4 NÁSILNÁ OSOBA	25
4.1 Ženy jako násilné osoby	26
5 VYMEZENÍ POMOCI	28
6.1 Legislativa	28
5.2 Stávající formy pomoci se zaměřením pomoci na muže	28
SHRNUTÍ	30
III. PRAKTICKÁ ČÁST	31
6 METODOLOGIE	31
6.1 Cíl výzkumu	31
6.2 Dílčí výzkumné otázky	31
6.3 Transformace dílčích cílů do tazatelských otázek	32
6.4 Techniky sběru dat a zvolená metoda	34
6.5 Soubor respondentů	35
6.6 Organizace výzkumu	37
7 VÝSLEDKY VÝZKUMU	39
7.1 Znalosti veřejnosti o domácím násilí (DVO1)	39

7.1.1 Stanovení hypotéz, závěry hypotéz k DVO1	39
7.1.2 Vyhodnocení dílčí výzkumné otázky 1	42
7.2 Postoj veřejnosti k problematice domácího násilí páchaného na mužích (DVO2)	43
7.2.1 Stanovení hypotéz, závěry hypotéz k DVO2	43
7.2.2 Vyhodnocení dílčí výzkumné otázky 2	48
7.3 Média a domácí násilí páchané na mužích (DVO3)	48
7.3.1 Stanovení hypotéz, závěry hypotéz k DVO3	48
7.3.2 Vyhodnocení dílčí výzkumné otázky 3	52
SHRNUTÍ	53
SEZNAM TABULEK	55
SEZNAM GRAFŮ	55
SEZNAM OBRÁZKŮ	55
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	56
PŘÍLOHY	60
Příloha 1: Vzor dotazníku	I

ÚVOD

Domácí násilí je celospolečenský patologický jev, který byl po dlouhou dobu tabu. V posledních letech se dostává do povědomí široké veřejnosti zejména domácí násilí páchané na ženách a dětech. Společnost začíná být otevřena tomuto problému, uvědomuje si jeho závažnost a již neplatí pravidlo, že takové jednání si mají partneři vyjasnit za zavřenými dveřmi, hlavně, když jsou přítomny děti.

Domácí násilí páchané na muži, zdá se, je stále společností tabuizováno. Zde již společnost není tak otevřena, pro muže je často komplikovanější vyhledat pomoc, neboť většina institucí je zaměřena na ženy a děti, popř. seniory. Muži jsou často zesměšňováni a mohou se setkat s nedůvěrou, že je jejich žena fyzicky týrá. S dokazováním psychického či jiného násilí, které není patrné na pohled, je to ještě složitější. Muži, stejně jako jiné oběti domácího násilí, nejsou v lehké pozici a je potřeba, aby i tento problém přestal být pro společnost tabu.

V teoretické části byly objasněny pojmy spojené s domácím násilím a vývoj vztahu mezi partnery, který může pomoci pochopit fenomén domácího násilí. Poslední kapitolou teoretické části je vymezení pomoci obětem domácího násilí. Tato kapitola je orientována na instituce, které se zaměřují na mužské oběti domácího násilí.

Téma „Muži jako oběti domácího násilí z pohledu veřejnosti“ bylo zvoleno proto, aby bylo zjištěno, co si veřejnost o tomto problému myslí. Zda si ho vůbec uvědomuje, jak vnímá muže, jenž se stal obětí domácího násilí, zda oběť – muže – vnímá stejně jako jiné možné oběti domácího násilí. Pro získání odpovědí na tyto otázky byla zvolena metoda kvantitativního výzkumu, technikou anonymní dotazník. Pro získání odpovědí na cíle práce bylo určeno, že je třeba získat odpovědi na dotazník alespoň od 200 respondentů z 5 různých věkových kategorií, od žen i mužů. Tak, aby výsledky mohly být aplikovány na celou společnost.

Výsledky práce mohou pomoci odborníkům z oblasti pomoci obětem domácího násilí oslovit veřejnost ohledně této problematiky. Mohly by objasnit, jaký postoj široká veřejnost k této problematice zaujímá a na co by se měli

odborníci zaměřit tak, aby domácí násilí páchané na muži vnímala společnost stejně jako domácí násilí páchané na ženách či dětech. Výsledky by také mohly pomoci mužům, kteří se s domácím násilím museli potýkat. Pokud se ukáže, že veřejnost se na muže, kteří se s touto problematikou setkali, nekouká „skrz prsty“, může jim to dodat sebevědomí a odvahu při hledání pomoci.

I. CÍL PRÁCE A METODIKA ZPRACOVÁNÍ

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjistit, jaké znalosti má široká veřejnost o domácím násilí páchaném na mužích, kde je získává a jaké k této problematice zaujímá postoje. Hlavní cíl je zároveň hlavní výzkumná otázka.

Dílčí výzkumné otázky jasně vycházejí z hlavních bodů cíle této práce, což jsou znalosti a postoj široké veřejnosti k této problematice a jaký prostředek veřejnosti využívá pro získávání informací o domácím násilí na mužích.

Dílčí výzkumná otázka 1 se zabývá tím, jaké znalosti má široká veřejnost o problematice domácího násilí páchaného na mužích. Zde se pokusím zjistit, jestli už se respondenti s touto problematikou setkali, jestli o ní ví a jak si myslí, že takové násilí může probíhat. Druhá výzkumná otázka zjišťuje, jaký postoj zaujímá široká veřejnost k domácímu násilí na mužích. Touto výzkumnou otázkou se pokusím zjistit, zda respondentům problematika týraných mužů přijde stejně závažná jako domácí násilí páchané na ženách a dětech, zda jiný postoj zaujímají lidé mladšího věku, středního věku a senioři a jestli je rozdíl mezi tím, jak tuto problematiku vnímají ženy a jak muži. Poslední výzkumná otázka se ptá na to, kde široká veřejnost získává informace ohledně domácího násilí na mužích a je dle nich dostatečně mediálně řešena. Tou se pokusím nalézt odpověď na to, kde se veřejnost o této problematice dozvídá a zda je, dle smýšlení respondentů, této problematice věnován dostatečný mediální prostor.

Celá teoretická část se váže k 1. výzkumné otázce, kde je zjišťováno, jaké znalosti má veřejnost o domácím násilím páchaném na mužích. V teoretické části jsou uvedeny pojmy spojené s domácím násilím, vývoj vztahu mezi partnery, je přiblížen muž jako oběť domácího násilí a žena jako násilná osoba a organizace věnující se této problematice. Pro získání odpovědí na dílčí výzkumné cíle byla zvolena metoda kvantitativního výzkumu, technikou anonymní dotazník, tak aby výsledky mohly být aplikovány na celou společnost. Výsledky by měly objasnit postoj veřejnosti k problematice domácího násilí páchaného na mužích, což by mělo pomoci odborníkům v edukaci společnosti i sociálních pracovníků.

II. TEORETICKÁ ČÁST

1 DOMÁCÍ NÁSILÍ

„Násilí v rodině můžeme vymezit jako bezprávně vynucenou nadvládu některého člena rodiny nad jiným členem, resp. členy. „(Špatenková, 2004)

Jednotná definice domácího násilí neexistuje. Každá odborná literatura na tento fenomén nahlíží jinak, z různých úhlů pohledu. Obecně lze však říci, že zahrnuje fyzické, psychické, sexuální, ekonomické a sociální násilí. Domácí násilí se opakuje, je dlouhodobé a graduje. K domácímu násilí dochází v soukromí, za „zavřenými dveřmi“. Je jasně vymezen pachatel i oběť a může se to týkat jakéhokoli člena rodiny či člena domácnosti, tedy k domácímu násilí může docházet mezi manžely/partnery, ale i v mezigeneračních vztazích (rodiče/děti, prarodiče/vnuci). (Vargová, Pokorná, Toufarová, 2008)

Paprsteinová, Navrátilová a Botek (2019) definují domácí násilí jako *„specifický způsob chování člověka, kterým vyvolává u druhého strach a tím ovládá jeho chování“*. Dále uvádí, že domácí násilí se vyskytuje napříč společnostmi a není vázáno na dosažené vzdělání, stáří či sociální postavení. Dlouhou dobu bylo považováno domácí násilí „v dobrých rodinách“ za tabu. Nikdo si nepřipouštěl, že v rodině, která se zdá na venek spokojená, má peníze, je společensky aktivní atd., se může dít něco takového. Naštěstí toto tabu bylo snad již vyvráceno a většinová společnost připouští, že k domácími násilí může docházet v jakékoli rodině. (Špatenková, Ševčík, 2011)

V této práci se věnuji domácímu násilí na mužích, tedy intimnímu násilí, což Voňková a Huňková definují jako *„jakékoli ohrožující chování, násilí nebo zneužití psychické, fyzické, sexuální, ekonomické nebo emocionální mezi dospělými osobami, které jsou nebo někdy v minulosti byly intimními partnery nebo členy rodiny, a to bez ohledu na pohlaví“* (Voňková, Huňková in Buriánek, 2014)

Já osobně domácí násilí chápu jako nadvládu některého člena rodiny (v našem případě ženy) nad jiným členem rodiny (v našem případě mužem). Pachatel

vyvolává strach a oběť se partnerky bojí, zároveň se bojí odejít ze vztahu a dostane se do „začarovaného kruhu“. Je ovšem důležité rozlišit domácí násilí od běžných hádek mezi partnery, a proto jsou tedy velmi důležité, již výše uvedené, charakteristiky domácího násilí.

1.1 Charakteristika domácího násilí

Jak již bylo uvedeno výše, rozlišujeme 5 forem domácího násilí. Ovšem ani v tomto rozdělení se odborná literatura neshoduje. Zlámal a Dufková in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová (2009) rozlišují 6 forem domácího násilí. Emocionální násilí je uvedeno zvlášť, nikoli jako součást psychického násilí. Další rozdělení uvádí Linková in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová (2009), která psychické násilí neuvádí vůbec a je rozdělena na *slovní útoky* a *emocionální týrání*. V této práci se ale budu držet charakteristiky, která rozděluje domácího násilí na 5 forem.

První formou je fyzické násilí, které pachatel využívá k umocnění své převahy a cílem je oběť zastrašit, poškodit její zdraví, popř. ohrozit její život. Mezi akty fyzického násilí můžeme zařadit celou řadu projevů – fackování, škrábání, škrcení, bití rukou či různými předměty, pálení kůže apod. Můžeme sem také zařadit odpírání jídla nebo neposkytnutí lékařské pomoci. (Špatenková, Ševčík, 2011)

V případě psychického násilí je oběť zesměšňována, ponižována a bezdůvodně obviňována. Špatenková a Ševčík (2011) uvádí 2 formy psychického násilí, a to verbální a neverbální. Ta verbální se projevuje především nadávkami, urážením, ponižováním, vyhrožováním, zakazováním či přehnanou žárlivostí a kontrolou. Za neverbální psychické týrání můžeme považovat například ničení věcí, ke kterým má oběť citovou vazbu, za psychické týrání můžeme považovat také stalking.

Na rozdíl od fyzického násilí, které je většinou patrné na těle oběti, se u psychického násilí těžko získávají důkazy. I oběť takového týrání často včas nerozpozná, že se jedná o domácí násilí. Takové chování je často bagatelizováno („*Ona jenom trochu víc žárlí*“...). Je nutno podotknout, že i psychické násilí má negativní vliv na zdraví člověka a není méně závažné než násilí fyzické. Pachatel tak

dokáže s obětí velmi dobře manipulovat a svalovat vinu právě na oběť. (Paprsteinová, Navrátilová, Botek, 2019)

Dle Čírtkové (2008) dochází k psychickému násilí ve 100 % případů domácího násilí, neboť i fyzické násilí negativně zasahuje psychiku oběti. V publikaci je zmíněno, že cirká 18 % ze všech případů domácího násilí je čistě psychické a že domácí násilí v podobě těžkého psychického týrání zažívá 4-6 % mužů a žen.

Další formou domácího násilí je násilí sexuální. Zlámal a Dufková in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová (2009) charakterizují sexuální násilí jako „*Znásilnění, nucení proti vůli k sexuálním praktikám, sexuální napadání, zacházení s blízkou osobou jako sexuálním objektem.*“ Linková in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová (2009) charakteristiku ještě rozšiřuje o útok na genitálie, na vynucený sex bez ochrany nebo nucení ke kopírování scén z pornofilmů. Sexuální násilí je velmi často spojeno s fyzickým i psychickým násilím. Většinou se nejedná o znásilnění, ale oběť je do sexuálních praktik vmanipulována citovým vydíráním či ze strachu z pachatele. K sexuálnímu násilí nejčastěji dochází v intimních vztazích a je často zlehčováno jako „manželské povinnosti“.

Ekonomické násilí je, jako všechny formy domácího násilí, projevem nadvlády pachatele nad obětí. Pachatel oběti omezuje přístup k penězům, kontroluje výdaje a příjmy oběti, neposkytuje peníze na zajištění základních potřeb či zamezuje přístupu k bankovním účtům. Oběť je tak zcela vázána na pachatele i v zajištění základních životních potřeb pro sebe či děti. Ekonomické násilí je spojeno s psychickým násilím, pachatel dokáže s obětí velmi snadno manipulovat („*Beze mě nemáš nic! Skončíš na ulici. Seberou ti děti*“...). (Zlámal a Dufková in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová, 2009)

Poslední formou domácího násilí je sociální násilí, popř. sociální izolace, je v případě domácího násilí velmi častá. Pachatel se snaží zamezit oběti kontakt s okolním světem. Zejména pak s rodinou či přáteli. Oběti také zakazuje používat mobilní telefon či sociální sítě, popřípadě je taková komunikace kontrolována.

Dochází často ke stěhování na místa, kde oběť nikoho nezná, a může dojít až k úplnému zákazu vycházení z domu, tedy pachatel oběť fakticky vězní. Účelem takové izolace je, aby oběť neměla šanci říct si o pomoc, ať už policii či se svěřit svým blízkým. Oběť je tak na vše sama, což má negativní dopad na její psychiku. (Paprsteinová, Navrátilová, Botek, 2019).

Formy domácího násilí se různě prolínají a většinou je oběť vystavována více formám najednou. Další důležitá charakteristika je cyklus domácího násilí, který nám může pomoci pochopit, proč oběť ve vztahu zůstává, často i spoustu let. Nejdříve dochází k fázi napětí, kdy se v pachateli hromadí vztek a oběť začíná pociťovat strach. Ve fázi násilí, která následuje, agresor přechází k fyzickým útokům, oběti vyhrožuje a zastrašuje ji. Oběť má strach, je zahrnuta do kouta. Dále přichází na řadu fáze klidu, omluv a „idylického“ vztahu. Oběť tak pachateli uvěří, že se incident již nebude opakovat, a ve vztahu setrvá. (Paprsteinová, Navrátilová, Botek 2019)

Problematiku domácího násilí provází několik mýtů, z nichž většinu se už snad v široké veřejnosti povedlo vyvrátit. Čírtková a Vitoušová (2007) ve své publikaci představují 7 mýtů o domácím násilí, jako je mýtus o sociálně slabých rodinách, což je velmi rozšířený mýtus, který říká, že domácí násilí se objevuje pouze v sociálně slabých rodinách a že v těch „dobrých“ rodinách se nic takového neděje. Jak již ale bylo zmíněno, domácí násilí není vázáno na vzdělání či materiální zajištění. Jedním z velmi rozšířených mýtů je ten o typickém pachateli a typické oběti, kde pachatel je vykreslován jako odpudivý člověk, často jako alkoholik, který není inteligentní a je agresivní na celé své okolí. Oběť je zase často vykreslována jako křehká, pasivní a nesamostatná. Tento mýtus však nemůže být dále vzdálen od reality. Pachatel naopak bývá velmi často vážený člověk, úspěšný ve své kariéře a pro okolí velmi sympatický a charismatický, stejně tak i oběť. A samozřejmě může být pachatelem i žena, což si společnost moc často nepřipouští. Proto může být pro oběť těžké se s týráním svěřit a vyhledat pomoc, protože si často myslí, že jim nikdo neuvěří nebo se jim okolí vysměje. Jako příklad dalších mýtů můžeme uvést mýtus o příčinném vlivu alkoholu. Ačkoli je většina mýtů již vyvrácena, je stále potřeba

je mít na paměti při práci s veřejností a je důležité stále připomínat, že se nezakládají na pravdě, neboť těmito mýty se snižuje závažnost problematiky domácího násilí.

Další věcí, která znesnadňuje práci s oběťmi, je popírání celého problému, což probíhá na třech úrovních:

- Popírání existence domácího násilí (žádný takový problém není)
- Popírání závažnosti domácího násilí (problém existuje, ale není příliš závažný)
- Popírání řešitelnosti domácího násilí (s tímto problémem se nedá nic dělat) (ROSA [online], c2014)

1.2 Příčiny domácího násilí

Paprsteinová, Navrátilová a Botek (2019) uvádí čtyři zdroje vzniku domácího násilí – společnost, sociální situace, rodinné zázemí a osobnost pachatele. Ševčík a Špatenková (2011) tuto problematiku vysvětlují podrobněji a ve své publikaci uvádějí jednofaktorové a multifaktorové teorie. Většina jednofaktorových teorií byla vyvrácena – feministický přístup, který domácí násilí vysvětluje pouze ze strany žen jako obětí, nebo psychologické teorie, které vysvětlují, že příčiny tkví zejména v povaze násilné osoby. V současné době se tedy přiklání k multifaktorovým přístupům, které vnímají problematiku domácího násilí komplexně. V publikaci je uveden kauzální model D. G. Duttona. Na tomto modelu Dutton pracuje se čtyřmi zdroji domácího násilí – Makrosystémová rovina, Exosystémová rovina, Mikrosystémová rovina a Ontogenetická rovina. Zdroje jsou seřazeny sestupně, tedy nejdříve se zaměřuje na nastavení společnosti, kde je ve vůdčí roli muž a ženy jsou podřazené. Další rovinou je sociální bublina jedince, rodina, a nakonec charakteristika jedince.

1.3 Rizikové faktory

Násilná osoba vykazuje varovné signály, které mohou ukazovat na možné nebezpečí. V angličtině existuje pojem „red flag“, chování partnera, které by pro

nás mělo být varováním, že pravděpodobně vztah nebude takový, jako ho vnímáme „přes růžové brýle“. Jenže zamilovaný člověk právě většinou tyto varovné signály přehlíží a problém si uvědomí až když už domácímu násilí nedokázal předejít.

Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová (2009) uvádí několik typů rizikového chování, které se objevují skoro ve všech rizikových vztazích:

- **Nadměrná naléhavost** – násilná osoba si chce partnera co nejdříve pojistit, vzít se, založit rodinu, žít spolu.
- **Velká dominance ve vztahu** – násilná osoba má vždy poslední slovo a o všem rozhoduje. Podle ní se řídí, kam půjdou, s kým se budou stýkat, co budou jíst i co osoba ohrožená bude nosit za oblečení apod.
- **Narcistické zaměření osobnosti** – všichni ostatní jsou méněcenní, násilná osoba se považuje za jedinečnou osobu, nejlepší v okolí, všichni se jí musí podřídit, protože ví všechno nejlépe.
- **Nadměrná kontrola** – násilná osoba chce o osobě ohrožené vědět všechno, s kým se stýká, co si myslí, kam chodí, co dělá. Často ohrožené osobě telefonuje a píše, aby byla neustále pod kontrolou a násilníkovi neunikl žádný krok.
- **Snaha o izolaci sociálních kontaktů** – násilná osoba se snaží osobu ohroženou odtrhnout od její sociální bubliny. Posupně jí zakazuje chodit kamkoli sama, stýkat se se svými přáteli a rodinou, zabraňuje jí v jejích zálibách, protože nemůže být u toho.

Logarová in Vargová, Pokorná, Toufarová (2008) popisuje faktory, jež byly identifikovány jako rizikové, a čím více jich je přítomno, tím je větší riziko, že se násilí bude opakovat či vzrůstat jeho intenzita:

- **Předchozí násilné chování vůči členům rodiny** – pokud se násilná osoba už někdy domácího násilí dopustila, existuje vysoké riziko, že se týráním dopustí znovu.
- **Období ukončování vztahu je rizikové** – v tomto čase je větší riziko, že se domácí násilí bude opakovat.

- **Závažnost a frekvence násilí** – v případě, že násilná osoba při domácím násilí použila zbraně či se snažila oběť nějak vážně zranit, jedná se o závažný čin a násilná osoba je velmi nebezpečná.
- **Závislost na alkoholu či drogách** – nejsou příčinou domácího násilí, ale přispívají k větší intenzitě.
- **Výhrůžky** – násilná osoba může oběť zastrašovat, vyhrožovat zabitím nebo sebevraždou. Všechny tyto výhrůžky je potřeba brát vážně a nezlehčovat je, velmi často totiž agresor svým „slibům“ dostojí.
- **Stalking** – po odchodu z toxického vztahu bohužel nemusí vše končit. Násilná osoba se velmi těžko vyrovnává s odchodem svého partnera, a tak ho pronásleduje a psychicky terorizuje a je opět potřeba to řešit.

1.4 Důsledky domácího násilí

U obětí domácího násilí se často setkáme s tzv. „syndromem týrané osoby“. Původně „syndrom týrané ženy“ je snížená schopnost oběti reagovat na prožité násilí jako důsledek zneužívání. (Ševčík, Špatenková a kol., 2011)

Součástí tohoto syndromu je také posttraumatická stresová porucha, což můžeme popsat jako prohloubení, popř. oddálení traumatu, se kterým se organizmus oběti nezvládl vypořádat. Porucha se nemusí projevit bezprostředně po prožitém traumatu, ale může se rozvinout i po několika letech. Oběti se neustále vrací vzpomínky na prožité týrání, projevuje se i fyzicky – nevolnost, pocení, nespavost nebo naopak únava. Oběť trpící touto poruchou může být bázlivější, agresivnější, mohou se objevit sebevražedné myšlenky. Pokud se posttraumatická stresová porucha objeví ještě při trvání násilného vztahu, ztěžuje oběti vyhledat odbornou pomoc. (Paprsteinová, Navrátilová, Botek 2019)

Rozlišujeme tři druhy posttraumatické stresové poruchy – akutní, chronickou a s odloženým začátkem. V případě, že symptomy trvají mezi 1–3 měsíci po traumatickém zážitku, jedná se o akutní poruchu, v případě trvání delšího než 3 měsíce hovoříme o chronickém stavu, a pokud se symptomy projeví až po 6

měsících či déle, označujeme to jako posttraumatickou stresovou poruchu s odloženým začátkem. (Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová, 2009)

Dalším projevem syndromu týrané osobě je naučená bezmocnost. Poté, co se oběť již několikrát snažila odejít od násilného partnera a vyhledat si pomoc a nepodařilo se to, ať už chybou na straně systému, oběti nebo okolí, začne být oběť lhostejná k problému. Už se nesnaží s týráním bojovat, ztratila naději, nechává to být. Začne týráním vnímat jako součást života, ztrácí sebevědomí, přemýšlí, zda to takto není normální u všech. U těchto osob je pravděpodobné, že v násilném vztahu budou přetrvávat dlouhý čas a chuť znovu bojovat mají až ve chvíli, kdy jim jde o život. (Ševčík, Špatenková a kol., 2011)

Jako další symptomy uvádí Ševčík, Špatenková a kol. (2011) např. popírání viny pachatele, bagatelizování následků týraní, odmítání pomoci nebo sebezníčovající zvládací strategii. Čírtková (2008) upozorňuje, že termín syndrom týrané osoby vytváří dojem psychopatologie a oběti, které jsou označeny jako trpící touto poruchou, mohou být vnímány jako narušené či nenormální. Dále zmiňuje, že tento syndrom se rozhodně nemusí projevit u každé oběti domácího násilí, je ale důležité zmínit, že všechny oběti a jiné zainteresované osoby mají v důsledky domácího násilí zhoršenou kvalitu života.

2 VÝVOJ VZTAHU A PROBLÉMY MEZI PARTNERY

Domácí násilí má vždy svou příčinu a následek, rozeznáváme určité rizikové faktory, které mohou vést k domácímu násilí. Příčiny pachatele nikdy neomlouvají, jsou ale důležité pro pochopení celé problematiky i chování pachatele. Ve fyzice bychom použili „akce a reakce“, nic nevzniká bezdůvodně a zejména pro práci s pachatelem domácího násilí je potřeba znát jeho příčinu. Nutno podotknout, že většina vztahů, ve kterých se objevuje domácí násilí, tak nezačíná. Často se ze začátku jedná o idylický vztah, pachatel se k násilí uchýlí až později, kdy je vztah pevný, partneři mají společnou minulost, často děti a pro oběť je tak mnohem komplikovanější takový vztah opustit. I proto, že se násilí stupňuje a oběť si často ani neuvědomí, že se o domácí násilí jedná a zároveň fázi násilí střídá fáze líbánek a napětí, jak již bylo popsáno v přechozí kapitole. (Státní zdravotní ústav [online],2022)

Špatenková a Ševčík (2011) uvádí otázky vydané Koalicí týraných žen Jižní Kalifornie, které mohou oběti domácího násilí rozpoznat, že žijí v rizikovém vztahu. (viz příloha č. 1) V publikaci jsou také popsány symptomy, které již jasně detekují domácí násilí ve vztahu, jsou to např. - Jeden z aktérů domácího násilí neprojevuje žádné emoce nad zraněním druhé osoby, Zdůvodnění zranění jsou nelogická, V historii vztahu se již objevily násilné epizody aj. (Hafen, Frandsen, 1985 in Špatenková, Ševčík a kol.,2011)

Piispa (2002) in Čírtková (2008) vypracovala klasifikaci partnerského domácího násilí, která může pomoci lépe pochopit vztah mezi partnery a proč týraný partner ve vztahu setrvává. Klasifikace je rozdělena na 4 varianty: Epizoda v minulosti, Mentální mučení/psychické týrání, Krátká historie násilí a Partnerský terorismus. První zmíněnou variantu popsala jako nejméně závažný vzorec. Jedná se o ojedinělý výskyt násilí ve vztahu, oběť se může svobodně rozhodnout, zda ve vztahu setrvá, neboť není traumatizována a násilí se neopakuje, pachatel si uvědomuje svou vinu. Mentální mučení je forma domácího násilí, která je založena pouze na psychickém týrání. Pokud je pachatelem žena, častěji se uchyluje

k psychickému násilí, které nemusí nutně pokračovat k násilí fyzickému. Žena si často nemusí dokazovat nadvládu ve vztahu pomocí fyzického násilí, neboť je velmi rafinovaná a nástroj psychického násilí jí stačí. Jako třetí autorka uvádí krátkou historii násilí. Domácí násilí pachatel směřuje do krátkých úseků, po kterých následují dlouhé fáze klidu. K násilí se pachatel uchyluje po delších časových úsecích, např. půl roku/rok, po kterých následuje fáze líbánek/klidu. Jako poslední variantu finská autorka zmiňuje partnerský terorismus, ve kterém se již jedná o domácí násilí, které naplňuje všechny jeho znaky.

K problémům ve vztahu často také patří alkohol či drogy. Třetina mužů, kteří kdy zažili násilné chování ze strany partnerky, uvádí, že partnerka byla pod vlivem alkoholu. 10 % z dotazovaných nevědělo, zda partnerka byla pod vlivem alkoholu či drog, což je poměrně překvapující. (Buriánek, Pikálková, Podaná, 2014)

3 MUŽI JAKO NETYPICKÉ OBĚTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ

Osoby ohrožené domácím násilím nejsou pouze ženy či děti, ale i muži, ať už se jedná o partnerské nebo mezigenerační násilí. Muži jsou ohroženi všemi formami domácího násilí, nejčastěji se ale jedná o násilí psychické. Muži se ale více bojí se s takovým zacházením svěřit a říct si o pomoc. Bojí se výsměchu, protože ho „zmlátíla ženská“ a nedokázal se své ženě ubránit. Násilí ženy na muže, hlavně to psychické, může být považováno za „projevy hysterické ženské“ a muž by si ji měl „uklidnit“. Ve společnosti by se proto mělo více rozšířit povědomí o domácím násilí páchaném na mužích a měli bychom se pokusit vyvrátit všechny mýty, stereotypy a předsudky. (Paprsteinová, Navrátilová, Botek 2019)

Domácí násilí na mužích bylo dlouhou dobu společností ignorováno. Až v posledních letech se tato problematika dostává více do povědomí široké veřejnosti. Výzkumy přestávají být prováděny pouze z feministického pohledu. Nepřipadalo v úvahu, že by žena dokázala být silnější než muž a dokázala mu způsobit zranění. Jedním z dalších důvodů, proč se této problematice skoro nikdo nevěnoval, je ten, že muži v menší míře s tímto problémem vystoupí a vyhledají pomoc. A když už se jí snaží vyhledat, narazí, protože většina institucí je přizpůsobena domácímu násilí páchanému na ženách. (Conway, 2007)

Muži jako oběti domácího násilí se nijak zásadně neliší od ženských obětí. Na partnerku jsou fixováni, mají strach o sebe, mají strach, že přijdou o děti, zázemí. Často hledají chybu sami v sobě a násilné chování partnerky omlouvají. Ačkoli fyzická síla většinou hraje v prospěch muže, málokdy se uchýlí k použití fyzického

	V part. vztahu - od partnerky		Ze strany jiné ženy		Ze strany muže ^a		Celkem	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Vyhrožování, že Vám fyzicky ublíží	19	1,9	7	0,7	237	23,7	266	26,6
Házání věcí nebo úder předmětem	40	4,0	9	0,9	169	16,9	225	22,5
Strkání, pevné sevření, kroucení rukou, tahání za vlasy	23	2,3	7	0,7	203	20,3	241	24,1
Facka, kopání, kousání, úder pěstí	63	6,3	10	1,0	329	32,9	408	40,8
Škrčení, pokus o udušení, utopení, popálení, opaření	1	0,1	0	0,0	10	1,0	14	1,4
Nůž nebo pistole	6	0,6	0	0,0	46	4,6	59	5,9
Jiné fyzické násilí	2	0,2	2	0,2	20	2,0	27	2,7
Vynucený sexuální styk	1	0,1	2	0,2	9	0,9	13	1,3
Osahávání	1	0,1	4	0,4	18	1,8	27	2,7
Celkem zažilo násilí	99	9,9	33	3,3	477	47,7	532	53,1
Celkem mužů	1001		1001		1001		1001	

Obr. 1 Fyzická agrese (Buriánek, Pikálková, Podaná, 2014)

Uvedený výzkum ukazuje, že 53,1 % mužů někdy zažilo fyzickou agresi. Nejčastěji se jednalo o facky, kopání, kousání a údery pěstí. Ovšem je nutné zmínit, že většina agrese pocházela od mužů. Jedna desetina mužů (9,9 %) však zažila nějakou formu fyzického násilí od své partnerky, což rozhodně není zanedbatelné číslo.

Z dalšího výzkumu vyplývá, že pravděpodobnost fyzické agrese od vlastní partnerky během dalších 5 let činí 5,5 %. Z průzkumu také vyplývá, že pravidlo „za zavřenými dveřmi“ se zakládá na pravdě, neboť 80 % dotázaných mužů uvedlo, že incident se odehrál doma.

Špatenková (2004) uvádí, že více ohrožení jsou muži, kteří jsou submisivní, klidní a mohou trpět nějakým handicapem. Nejsou příliš sociálně aktivní, nemají moc přátel ani zkušeností se vztahy.

Ševčík a Špatenková (2011) ve své publikaci uvádí několik rozdílů mezi domácím násilím páchaném na mužích a ženách, které ukázal projekt DYN

(organizace poskytující pomoc ženám ohroženým domácím násilím). Pro muže ohrožené domácím násilím je snazší opustit partnerský vztah, neboť mají více možností než stejně ohrožené ženy. Muži se v domácnosti cítí bezpečně, ačkoliv jsou podrobena týrání, což nekorresponduje s pocity žen, které doma zažívají pocity strachu a ohrožení. Ženy, jako osoby násilné, bývají méně často pod vlivem alkoholu než muži. Rozdíly jsou patrné i ve formách domácího násilí, kde jsou muži vystaveni zejména emocionálnímu násilí, zastrahování, zamezování kontaktu s dětmi, ale i fyzickému násilí.

	Násilná partnerka ¹					Současná partnerka ²				
	Stále	Často	Občas	Nikdy	Neví/ bez odp.	Stále	Často	Občas	Nikdy	Neví/ bez odp.
Rozčilovala se, když jste se bavil s jinou ženou	9,6	33,7	41,0	12,0	3,6	2,1	7,1	42,0	46,7	2,0
Trvala na tom, že musí vždy vědět, s kým a kde přesně jste	12,0	33,7	34,9	15,7	3,6	2,1	8,0	37,9	50,1	1,9
Podezírala Vás a žárlila na Vaše „mimodomáčí“ aktivity	8,4	33,7	37,3	16,9	3,6	2,0	6,7	34,6	54,0	2,7
Urážela Vás, nadávala Vám, slovně Vás ponižovala	4,8	22,9	42,2	25,3	4,8	0,4	2,0	15,6	79,6	2,4
Pokoušela se omezovat Vaše kontakty s rodinou či přáteli	7,2	13,3	36,1	41,0	2,4	0,3	3,7	11,0	83,1	1,9
Vyhrožoval/a, že Vám po rozchodu znemožní kontakt s dětmi	5,7	9,4	26,4	50,9	7,5	0,4	1,6	4,4	90,6	3,0
Ničila Váš nebo Váš společný majetek	2,4	10,8	25,3	56,6	4,8	0,3	1,1	4,7	91,9	2,0
Vyhrožovala Vám pomluvou	1,2	8,4	25,3	61,4	3,6	0,4	1,6	5,1	90,4	2,4
Sledovala Vás či pronásledovala	2,4	15,7	12,0	63,9	6,0	0,3	2,0	6,6	88,7	2,4
Vyhrožovala, že si vezme život	0,0	8,4	10,8	73,5	7,2	0,3	1,6	4,3	91,9	2,0
Ublížila nebo hrozila, že ublíží Vaším dětem	0,0	3,8	5,7	83,0	7,5	0,4	0,8	2,0	94,2	2,6
Celkem mužů	83					700				

Obr. 2: Formy psychického násilí (Buriánek, Pikálková, Podaná, 2014)

Nejčastější formou psychického násilí v partnerském vztahu, je dle tohoto výzkumu, nezdravá žárlivost. Partnerka se rozčilovala, když se muž bavil s jinou ženou, chtěla vědět, kde je a kdy se vrátí, nevěřila mu, podezřívala ho. Další častou formou je urážení a ponižování partnera a omezování kontaktu s rodinou či přáteli.

Za další netypické oběti můžeme považovat seniory či handicapované osoby. I tyto oběti často týrání nenahlašují, buď toho již nejsou schopni nebo se bojí samoty, nechtějí udat své vlastní dítě/vnuka/partnera. Jsou často odkázáni na pomoc ostatních a mají obavy, že když osobu násilnou nahlásí a budou problém řešit budou muset opustit svůj domov. U těchto osob se můžeme setkat se všemi druhy domácího násilí, u seniorů má asi největší zastoupení násilí ekonomické. (Paprsteinová, Navrátilová, Botek 2019)

4 NÁSILNÁ OSOBA

Rozlišujeme dva základní typy násilných osob – emocionálně reaktivní a instrumentální typ. Emocionálně reaktivním typem týrající osoby se rozumí impulzivní, neovládající se, agresivní člověk, který má zpravidla nižší vzdělání. Uplatňování agrese není vázáno na sexuální vzrušení. Nerozlišuje své oběti, je agresivní na ženy, muže i děti, doma i v práci. Pro vztah je takový člověk takřka nepoužitelný, protože potřebuje, aby se partner zcela podřídil. Nutno podotknout, že taková osoba je velmi nebezpečná, jelikož se neumí ovládat, snadno se rozčílí a nemá zábrany. (Čírtková, 2008)

Instrumentální typ je rafinovanější a hůře se pozná, jedná se o tzv. „člověka dvou tváří“. Velmi často je tato násilná osoba vysoce vzdělaná, pracuje na vysoké pozici, má mnoho přátel a usmívá se na všechny strany. Ovšem jen do té doby, než se doma zaklapnou dveře, v tu chvíli se mění na „zrůdu“. Je chladnokrevný, své činy má promyšlené a oběť si vybírá. (Čermák in Bednářová, 2009)

Týrající osoba je velmi často zdatným manipulátorem, dokáže u ostatních navodit pocity viny, nebere na sebe zodpovědnost, vše svádí na ostatní, tak aby si oběť myslela, že si za to může sama. Ostatní zpochybňuje, snaží se dokázat, že jen on má pravdu, dělá ze sebe oběť a lže. Oběť tak snadno uvěří, že pachatel opravdu za nic nemůže, protože ho vyprovokovala, naštváli ho kolegové z práce nebo se opil. (Nazare – Aga in Bednářová, 2009)

Čírtková (2008) uvádí, že až 50 % násilníků trpí poruchou osobnosti. U druhé poloviny násilných osob se problematické chování projevuje pouze v partnerském vztahu, bývá používáno označení „family only“. Ve své publikaci uvádí čtyři varianty násilníků, které pomáhají odborníkům při práci s oběťmi i násilníky domácího násilí. Mezi tyto typy patří:

- osoba dvojí tváře bez výrazných příznaků psychopatologie
- obecně násilná osoba
- násilník s problémy se závislostí
- agresor s psychickou zátěží

Tento výčet není podložen žádným empirickým zkoumáním a vznikl nabalováním informací z diskuzí expertů.

4.1 Ženy jako násilné osoby

Ženy jako násilné osoby není radno podceňovat. Můžeme se dokonce domnívat, že ženy jsou v roli agresora stejně často jako muži, ačkoli empirické výzkumy tuto hypotézu nepotvrzují a výsledky statistik hovoří o cca 2–5 % případů. (Ševčík, Špatenková a kol., 2011)

O větší míře útoků od žen hovoří i Úlehlová a kol. (2009), avšak ženy své útoky nedokončí a nemají takovou razanci. Ženy toto chování vysvětlují tím, že touží partnerovi ublížit a chtějí „upustit páru“, uvolnit svůj vztek, který se v nich hromadí. Méně než čtvrtina žen (přibližně 15 %) použití násilí odvolávala na sebeobranu.

Odborná literatura rozlišuje dva typy násilného chování žen, a to ženy útočící v sebeobraně a ženy, které násilnou osobu zabijí. Lambová in Špatenková, Ševčík a kol. (2011) poukazuje na to, že typickým rysem domácího násilí, kde jsou ženy agresorky, je násilí v sebeobraně. I další autorky tvrdily, že násilí páchané ženou je pouze sebeobranou, postupem času ale od něj většinou upustily, protože ostatní autoři toto tvrzení zpochybnili. (Špatenková, Ševčík a kol., 2011)

Dle výzkumu Stetse a Strause in Špatenková, Ševčík a kol. (2011) ve 42–45 % jako první zaútočila žena a ve 44–53 % zaútočil první muž. Dospěli k závěru, že jasné rozdělení rolí oběti a pachatele neexistuje a tyto role se neustále mění. Vztah je dynamický a partneři se chovají násilně vzájemně.

Hesterová in Špatenková, Ševčík a kol. (2011) analyzovala 96 případů domácího násilí, kde se ukázaly rozdíly mezi muži a ženami jako násilnými osobami. Muži se častěji dopouštějí opakovaných incidentů – 83 % mužů se dopustilo alespoň 2 incidentů a jeden z agresorů se dopustil 52 případů domácího násilí za posledních 6 let. 62 % procent žen se dopustilo alespoň 1 případu

domácího násilí, avšak nejvyšší počet incidentů u jedné agresorky byl osm. Další rozdíly můžeme rozpoznat v povaze použitého násilí.

Specifikace násilí	Muži jako násilné osoby (%)	Ženy jako násilné osoby (%)
verbální násilí	94	83
fyzické násilí	61	37
vyhrožování	29	13
sexuální násilí a obtěžování	29	11
ničení majetku druhého partnera	30	16
ničení vlastního majetku	6	11
použití zbraně	11	24

Obr. 3: Povaha použitého násilí (Ševčík, Špaténková, 2011)

Zatímco verbální napadání můžeme pozorovat ve vysoké míře u žen i mužů, poměrně veliký rozdíl je vidět u použití sexuálního násilí a vyhrožování, kde jasně „vedou“ muži. Poměrně překvapivé je použití zbraně, kde se k tomuto uchýlilo 24 % žen, avšak většinou se jednalo o sebeobranu.

5 VYMEZENÍ POMOCI

Když už se muži rozhodnou vyhledat pomoc, tak to nemají moc jednoduché, jelikož většina institucí se zaměřuje na ženy či děti. Historicky to dává smysl, protože ještě nedávno se o domácím násilí na mužích vůbec nemluvalo a do dnešního dne není mnoho empirických výzkumů, které se zabývají domácím násilím páchaných na mužích. Ovšem i takové oběti jsou a je důležité, aby se měly kam obrátit. Instituce, které se zabývají pomoci obětem domácího násilí, by se měly na muže více zaměřit, aby pro týrané muže bylo jednodušší pomoc vyhledat a svěřit se se svým problémem, s čímž už mají z podstaty větší problém než ženy. Zároveň by to pomohlo k tomu, aby veřejnost vnímala tento problém závažněji, třeba stejně jako domácí násilí na jakékoli jiné osobě (ženě, dítěti, seniorovi).

5.1 Legislativa

V oblasti domácího násilí existuje několik zákonů, mezi nejdůležitější můžeme zařadit zákon č. 91/2004 Sb., který zavedl skutkovou podstatu týrání osoby žijící ve stejné domácnosti. Dále zákon č. 135/2006 Sb., který můžeme rozdělit na 3 pilíře: Policie ČR, intervenční centra a soudy. Policie dostává možnost vykázat násilnou osobu ze společného bydlení. Policie má možnost v akutní fázi osobu vykázat na dobu 10 dnů. Dobu nelze zkrátit ani na žádost osoby ohrožené. Intervenční centrum nabídne pomoc osobě ohrožené do 48 hodin od obdržení úředního záznamu o vykázání. Zároveň může pomoc poskytnout jen na základě žádosti ohrožené osoby. Posledním pilířem jsou soudy. Pokud návrhatel podá návrh na předběžné opatření do 10 dnů od vykázání, tato ochrana bude trvat až do doby vydání rozhodnutí soudem. Dalšími zákony jsou zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, kde je domácí násilí včleněno do práva rodinného. (Čuhelová, 2016)

5.2 Stávající formy pomoci se zaměřením pomoci na muže

Jednou z institucí, kam se může osoba ohrožená obrátit, jsou intervenční centra. Na intervenční centrum se nemusí oběť domácího násilí obrátit jen

v souvislosti s institutem vykázaní, ale kdykoli. Intervenční centra se zaměřují na všechny oběti domácího násilí, ať už se jedná o ženy, muže, děti či seniory. V současnosti je v ČR 17 intervenčních center, která se zabývají poradenstvím, psychologickou pomocí, poskytováním právních informací či zdravotní pomocí. Centra poskytují ambulantní, terénní i pobytové služby. Služby jsou vždy bezplatné. (Špatenková, Ševčík a kol., 2011)

V ČR není žádná služba, která by byla zaměřena pouze na muže ohrožené domácím násilím. Existují ale samozřejmě služby, které se zaměřují vedle žen, dětí a seniorů i na muže. Jednou z nejznámějších organizací je Bílý kruh bezpečí, který má centra po celé České republice. Posláním BKB sleduje tři cíle: poskytovat přímou pomoc obětem a svědkům trestných činů, podílet se na prevenci kriminality a usilovat o zlepšení práv a postavení poškozených v trestním řízení. Bílý kruh bezpečí poskytuje pomoc bezplatně. (Bílý kruh bezpečí [online]). Jako další můžeme zmínit organizace jako Magdalenium, Acorus, Persefona nebo Centrum nové naděje. Jeden z mála azylových domů, který je určen pouze mužům, provozuje organizace K srdci klíč. Organizace provozuje dva azylové domy – jeden v Praze a jeden v Mostě.

SHRNUTÍ

V teoretické části této bakalářské práce byly nejdříve definovány pojmy k ucelení celkového tématu. Vysvětlila jsem základní pojmy spojené s problematikou domácího násilí, jeho formy, příčiny nebo mýty, které domácí násilí doprovází. Dále byl popsán vývoj vztahu mezi partnery, který může pomoci lépe pochopit, proč k domácímu násilí dochází. Další kapitola se zabývala muži jako netypickými oběťmi domácího násilí, kde bylo vysvětleno, že muži se od ženských obětí příliš neliší. Byly představeny nejčastější formy domácího násilí, se kterými se muži musí potýkat. Dále se práce zabývala násilnou osobou, kde byla přiblížena žena jako agresor domácího násilí. Poslední částí bylo vymezení pomoci mužským obětem domácího násilí.

Veškeré informace uvedené v teoretické části byly důležité k ukotvení celkového tématu. Jedná se pouze o náhled do této problematiky, neboť je velmi komplexní a složitá a na 20 stranách není možné proniknout do hloubky. Cílem teoretické části práce bylo okrajově se dotknout tématu, tak aby bylo pro čtenáře jednodušší pochopit záměr a výsledky praktické části.

III. PRAKTICKÁ ČÁST

6 METODOLOGIE

6.1 Cíl výzkumu

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjistit, jaké znalosti má široká veřejnost o domácím násilí páchaném na mužích, kde je získává a jaké k této problematice zaujímá postoje. Hlavní cíl je zároveň hlavní výzkumná otázka.

Tento cíl jsem si pro svou práci vybrala, protože pohled veřejnosti ovlivňuje pomoc ze strany společnosti a je důležitý pro budování dalších forem pomoci. Je třeba znát vnímání této problematiky ze strany široké veřejnosti, aby se odborníci mohli zaměřit na konkrétní body, které veřejnost vnímá negativně nebo o ní nemá dostatečné informace. Problematiku domácího násilí na mužích je třeba dostat do širšího podvědomí veřejnosti i proto, aby se týraní muži nebáli o domácím násilí mluvit, neboť jen velmi malé procento mužů se s tímto problémem svěřil a vyhledávají odbornou pomoc, jak je vidno dle teoretické části této práce.

6.2 Dílčí výzkumné otázky

Formulace výzkumných otázek je stejně důležité jako určení hlavního cíle odborné práce. Výzkumné otázky jsou prostředkem, jak přetvořit cíl do konkrétní podoby. (Punch in Linderová a spol., 2008)

Dílčí výzkumné otázky jasně vycházejí z hlavních bodů cíle této práce, což jsou znalosti a postoje široké veřejnosti k této problematice a jaký prostředek veřejnosti využívá pro získávání informací o domácím násilí na mužích.

DVO1: Jaké znalosti má o domácím násilí široká veřejnost?

Zde se pokusím zjistit, jestli už se respondenti s touto problematikou setkali, jestli o ní ví a jak si myslí, že takové násilí může probíhat.

DVO2: Jaký postoj zaujímá široká veřejnost k domácímu násilí na mužích?

Touto výzkumnou otázkou se pokusím zjistit, zda respondentům problematika týraných mužů přijde stejně závažná jako domácí násilí páchané na ženách a dětech, zda jiný postoj zaujímají lidé mladšího věku, středního věku a senioři a jestli je rozdíl mezi tím, jak tuto problematiku vnímají ženy a jak muži.

DVO3: Kde široká veřejnost získává informace ohledně domácího násilí na mužích a je dle nich dostatečně mediálně řešena?

Poslední výzkumnou otázkou se pokusím nalézt odpověď na to, kde se veřejnost o této problematice dozvídá a zda je, dle smýšlení respondentů, této problematice věnován dostatečný mediální prostor.

6.3 Transformace dílčích cílů do tazatelských otázek

Dle Olecké a Ivanové (2010) je třeba dotazník postavit tak, aby nebyl příliš dlouhý a nezačal respondenta nudit. Otázky by neměly být příliš složité a dlouhé a nemělo by jich být více než 50. Plusem je také dobrá grafická úprava. Dotazník se skládá ze 13 otázek, z toho 2 jsou identifikační. Volila jsem uzavřené a polouzavřené otázky.

Tabulka 1: Transformace výzkumných otázek do tazatelských otázek

Hlavní výzkumný cíl (HVC) a hlavní výzkumná otázka (HVO)	Dílčí výzkumné otázky (DVO)	Tazatelské otázky (TO)
HVC: Zjistit jaké znalosti má široká veřejnost o domácím násilí	DVO1: Jaké znalosti má o domácím násilí široká veřejnost?	TO1: Už jste se někdy ve vašem okolí setkali s domácím násilím páchaném na muži?
		TO2: (Možnosti – možno vybrat více odpovědí) - Jakým způsobem, si

<p>páchaném na mužích, kde je získává a jaké k této problematice zaujímá postoje.</p> <p>HVO: Jak široká veřejnost vnímá domácí násilí na mužích a jak jim je tato problematika známa?</p>		<p>myslíte, že může toto násilí probíhat?</p> <p>TO3: (Možnosti – vybrat jednu možnost) - Kolik procent mužů, dle Vás, se někdy muselo potýkat s domácím násilím ze strany partnerky?</p>
	<p>DVO2: Jaký postoj zaujímá široká veřejnost k domácímu násilí na mužích?</p>	<p>TO4: Škála (1-5) – Jak moc je dle Vás závažná problematika domácího násilí páchaného na ženách?</p> <p>TO5: Škála (1-5) – Jak moc je dle Vás závažná problematika domácího násilí páchaného na dětech?</p> <p>TO6: Škála (1-5) – Jak moc je dle Vás závažná problematika domácího násilí páchaného na mužích?</p> <p>TO7: Jak vnímáte muže, který zažil fyzické týrání ze strany partnerky?</p>
	<p>DVO3:</p>	<p>TO8: Slyšeli jste někdy o této problematice v rádiu/televizi?</p>

	Kde široká veřejnost získává informace ohledně domácího násilí na mužích a je dle nich dostatečně mediálně řešena?	TO9: Setkali jste se s touto problematikou na sociálních sítích?
		TO10: Četli jste někdy o této problematice knihu/článek?
		TO11: Je dle Vás problematika domácího násilí páchaného na mužích v médiích dostatečně řešena?

Zdroj: vlastní zpracování

DVO2: Otázka ohledně věku na konci dotazníku

Otázka na pohlaví na konci dotazníku

6.4 Techniky sběru dat a zvolená metoda

Technikou se rozumí operační nástroj, který se používá ve fázích empirického výzkumu, v nichž probíhají speciální operace získávání dat, informací nebo propracované postupy jejich dalšího zpracování. V rámci realizace určité metody může být při sběru informací i při jejich zpracování použito více různých technik. (Reichel, 2009)

Pro realizaci svého výzkumu jsem si vybrala kvantitativní přístup, který Reichel (2009) identifikuje jako přístup, který předpokládá, že předměty šetření jsou nějak měřitelné. Získané informace se dají porovnávat a analyzovat statistickými metodami, za účelem ověření platnosti různých charakteristik apod. Cílem této práce bylo zjistit postoj široké veřejnosti, proto mi tato metoda přišla lepší než kvalitativní výzkum, protože se výsledky dají aplikovat na celou populaci a dává nám to jasnější představu o smýšlení větší skupiny lidí.

K získání požadovaných dat jsem použila metodu dotazníkového šetření. Zvolila jsem strukturovaný dotazník, který byl anonymní a distribuován online cestou. Anonymita dává respondentovi pocit bezpečí, nestydí se za své názory a může být upřímnější než při rozhovoru. Vzhledem k obtížnosti tématu jsem volila pouze uzavřené a polouzavřené otázky, neboť jsou pro respondenta snadno pochopitelné a spíše dotazník vyplní, než když je v něm mnoho otevřených otázek. Uzavřené a polouzavřené otázky se také hodí více na porovnání s ohledem na věk či pohlaví, poněvadž každý má na výběr stejné možnosti, a výsledky jsou tak přesnější.

6.5 Soubor respondentů

Dle Vévodové, Ivanové a spol. (2015) je nejlepší ze základního souboru vytvořit výběrový soubor náhodným výběrem. Tím pádem má každá osoba ze základního souboru šanci se dostat do reprezentativního souboru. Toto může být zajištěno například losováním podle tabulky náhodných čísel. Dále může být použit stratifikovaný náhodný výběr, který je založen na náhodném výběru z populace, kterou rozdělíme dle určitého znaku do vrstev. Vybíráme tedy z jednotlivých podskupin základního souboru.

Vzhledem k tomu, že jedna z dílčích výzkumných otázek se zabývá tím, jaký postoj zaujímají respondenti k problematice domácího násilí na mužích s ohledem na věk, zvolila jsem stratifikovaný náhodný výběr, neboť cílem bylo, aby ve vzorku respondentů figurovaly všechny věkové skupiny. Vybraných respondentů bude pro tento výzkum dostatečných 200, ideálně 100 žen a 100 mužů, protože se výzkum zabývá také tím, jak tuto problematiku vnímají ženy a jak muži. Věkovou kategorii jsem rozdělila v dotazníku na 5 možností – 12 až 17, 18 až 24 let, 25 až 45 let, 46 až 64 let a 65 let a výše.

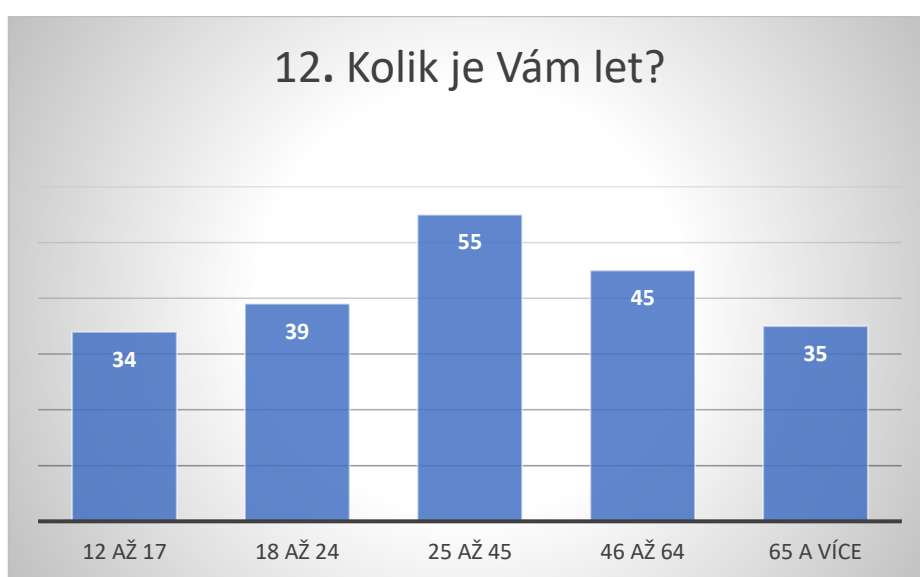
Dotazník nakonec vyplnilo 208 respondentů, 96 mužů a 112 žen. V každé věkové kategorii se mi podařilo získat odpovědi od podobného množství lidí, stratifikovaný náhodný výběr byl tedy úspěšný a mohla jsem porovnávat odpovědi, tak jak jsem určila v dílčím cíli 2.

Tabulka 2: Pohlaví a věk respondentů

Pohlaví	Věk					
	12 až 17	18 až 24	25 až 45	46 až 64	65 a více	
Ženy	12	21	32	32	15	
Muži	22	18	23	13	20	
Celkem	34	39	55	45	35	208

Zdroj: vlastní zpracování

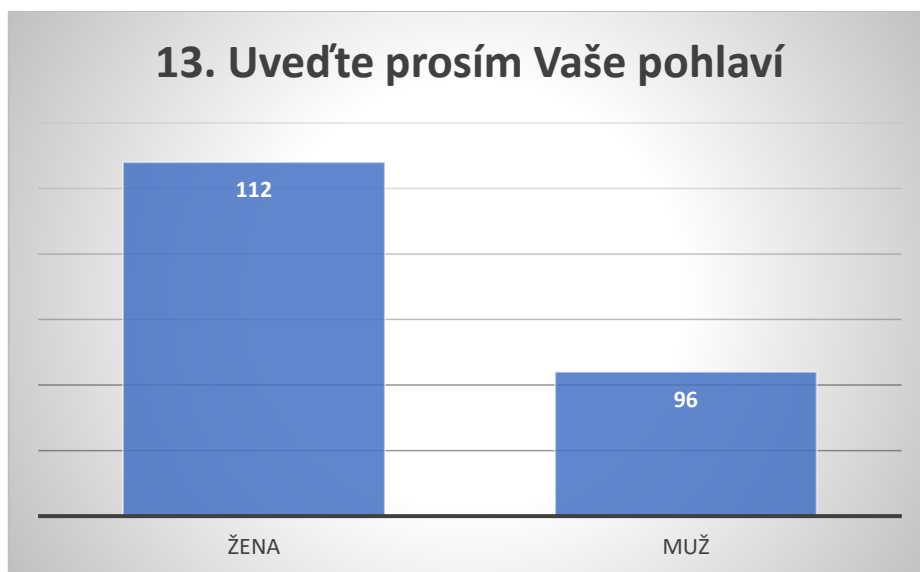
Graf 1: Věk respondentů

Zdroj: Vlastní výzkum

Odpovědi byly rozděleny do 5 věkových kategorií. Snahou bylo mít podobné množství respondentů v každé kategorii. Největší zastoupení, 55, má věková kategorie 25–45 let, nejmenší pak 12–17 let.

Graf 2: Pohlaví respondentů

Zdroj: Vlastní výzkum

Poslední otázka zjišťovala pohlaví respondentů, kde opět snahou bylo, aby byly počty co nejvíce vyrovnané, mírnou převahu ale mají ženy. Poslední dvě otázky byly podstatné kvůli porovnávání vnímání násilí z hlediska pohlaví a věku, tak jak jsem určila v dílčím cíli 2.

6.6 Organizace výzkumu

Výzkum bude probíhat formou dotazníkového šetření, který bude distribuován online formou. Uvědomuji si, že ve formě online dotazníku nemohu v podstatě vědět, kdo dotazník vyplňuje, a tudíž musím věřit, že respondenti ho budou vyplňovat pravdivě. Ačkoliv myslím, že tento problém je u všech typů dotazníků, a nejen v online formě. Na druhou stranu nemusím řešit etické problémy, neboť osoby se mohou svobodně rozhodnout, zda dotazník vyplní či nikoliv, mohou ho vyplňovat samy doma apod. Několik etických problémů, na které je potřeba si dávat pozor, popisuje ve své knize Walker (2010):

- 1) **Informovaný souhlas** – lidé by se měli svobodně rozhodnout, zda dotazník vyplní či nikoliv

- 2) **Vyhnutí se tísní či stigmatu** – lidé by neměli mít špatné pocity, ať už z toho, že se dotazníkového šetření zúčastní, či nikoliv
- 3) **Anonymita** – ponechat účastníky v anonymitě je užitečné k ochraně jejich soukromí a k povzbuzení k upřímným a otevřeným odpovědím. A kde je člověk více v anonymitě než na internetu?

Výhodu distribuce dotazníku online formou vidím v tom, že se dostane k velkému počtu osob, a je tak větší šance, že ji vyplní všechny věkové kategorie.

V lednu jsem vytvořila dotazník a udělala pilotní výzkum. Toho se účastnilo 20 osob a na základě výsledků a zpětné vazby jsem vymazala otázku „Pokud jste u otázky č. 1 odpověděli ANO: S jakým druhem domácího násilí jste se setkali?“. Otázka neodpovídala na žádný dílčí ani hlavní cíl a bylo tedy zbytečné otázku zařadit do dotazníku a sbírat odpovědi. Z 20 osob dotazník vyplnili pouze 3 věkové skupiny, a to 18-24, 25-45 a 46-64 let, musela jsem tedy zajistit, že dotazník se dostane ke všem věkovým skupinám, tak aby byl naplněn cíl práce. Věkovou kategorii 12-17 let jsem zajistila distribucí dotazníku na 2 školy – jednu základní a jednu střední. Sběr odpovědí od věkové kategorie 65 let a více jsem zajistila přes prarodiče ve 2 různých městech.

Online dotazník jsem zároveň také distribuovala přes sociální sítě a přes komunikační kanály v zaměstnání. Tím jsem zajistila, že se mi podařilo získat dostatečné množství odpovědí od všech věkových kategorií, žen i mužů. Samotná distribuce dotazníku proběhla poprvé 30.01.2022 a poslední odpověď byla získána 09.02.2022. Nejvíce odpovědí však bylo získáno během 2 prvních dnů. Během března 2022 byly výsledky vyhodnoceny.

7 VÝSLEDKY VÝZKUMU

V této kapitole budou vyhodnoceny dílčí výzkumné otázky na základě odpovědí získaných v rámci kvantitativního výzkumu. Kapitola je logicky seřazena dle transformační tabulky – tedy tazatelských otázek v samotném dotazníku. Nejprve budou vyhodnoceny postupně 3 dílčí výzkumné otázky, a nakonec i hlavní cíl celé práce.

7.1 Znalosti veřejnosti o domácím násilí (DVO1)

7.1.1 Stanovení hypotéz, závěry hypotéz k DVO1

H1: Většina lidí se nesetkala s domácím násilím páchaném na muže, neboť domácí násilí se odehrává za zavřenými dveřmi, muži se s problémem často vůbec nesvěřují, ženy muže častěji týrají psychicky než fyzicky a takové násilí se hůře rozpoznává.

Závěr H1: Na základě vlastního výzkumu můžeme ověřit platnost předem vytvořených hypotéz. První hypotéza se, zcela jasně, nepotvrdila. 154 respondentů z celkových 208, tedy 73,7 %, uvedlo, že se už někdy setkali s domácím násilím páchaném na muži.

H2: Více jak polovina lidí připouští, že muž může být podroben psychickému domácímu násilí. Veřejnost se setkává s italskými domácnostmi, s žárlivými partnery, rozvody, které neprobíhají klidně. Veřejnost zná pojmy jako „hysterická ženská“ nebo „podpantoflák“, které bohužel v naší společnosti stále rezonují. Lidé si uvědomují, že takové chování může dojít až do podoby domácího násilí.

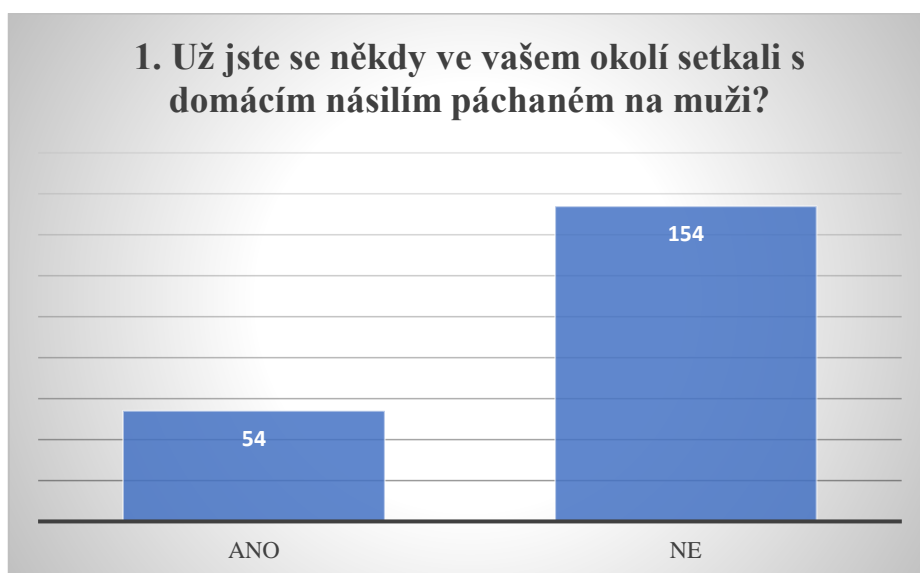
Závěr H2: Hypotéza se potvrdila. Dokonce 91,8 % respondentů si myslí, že domácí násilí páchané na muže může probíhat formou psychického násilí. Z celkového počtu 208 se jedná o 191 respondentů.

H3: Většina lidí si nebude myslet, že domácí násilí páchané na muže může probíhat formou sexuálního násilí. Média málokdy mluví o znásilnění páchané ženou, pachatelé takového trestného činu jsou častěji muži. Na sociálních sítích je muž,

oběť znásilnění, často zesměšňován a lidé často předpokládají, že se mu to musí líbit a že není skutečnou obětí.

Závěr H3: I třetí hypotéza se výzkumem potvrdila. Možnost sexuálního násilí ze strany ženy na muže připustilo pouze 57 respondentů z 208, tedy 27,4 %. Nejvíce tuto možnost připustila nejmladší věková kategorie 12-17 let, celkem 38,2 % respondentů z této věkové kategorie odpověděla, že domácí násilí páchané na muži může probíhat formou sexuálního násilí. Naopak nejméně tuto formu připouští nejstarší věková kategorie 65 let a více, tam už kladně odpovědělo jen 11,4 %, což odpovídá 4 respondentům z celkových 35.

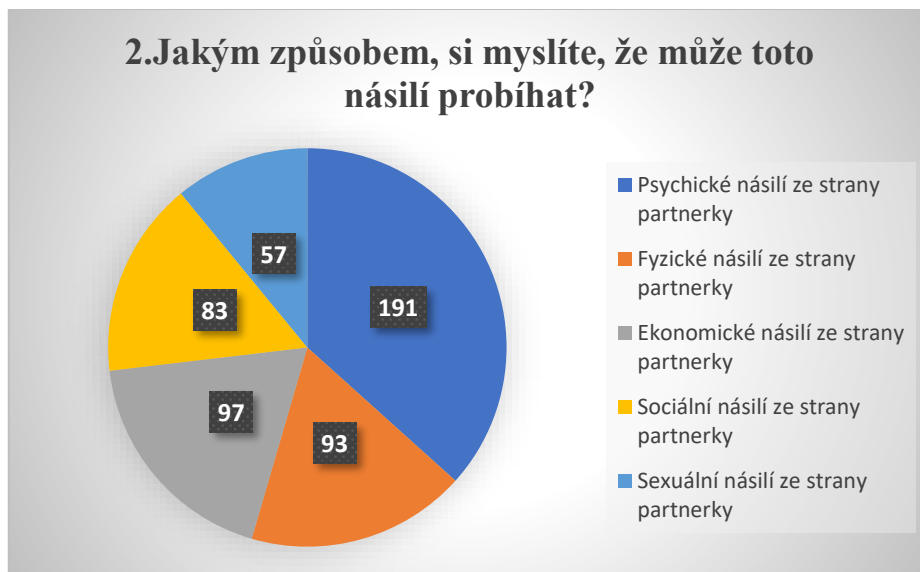
Graf 3: Setkání s domácím násilím páchaném na muži

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 1 se zajímala o to, zda se už někdy respondenti setkali s domácím násilím páchaném na muži. 73,7 % respondentů uvedlo, že se již s tímto typem domácího násilí setkali.

Graf 4: Formy domácího násilí

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázkou č. 2 jsem se pokusila zjistit, jaké formy domácího násilí páchaném na muži respondenti připouští a myslí si, že mohou nastat. Psychické násilí připouští naprostá většina respondentů, a to 91,8 %, tedy 191 respondentů z 208. Formu fyzického násilí už připouští méně jak polovina z nich, pouze 44,7 %, a sexuální dokonce jen 27,4 % respondentů. Ekonomické násilí připouští podobný počet respondentů jako to fyzické, a to 97 z nich, možnost sociálního násilí připustilo 83 respondentů z 208.

Graf 5: Procento mužů, kteří se museli potýkat s domácím násilím

Zdroj: Vlastní zpracování

3. otázka se zabývala tím, kolik procent mužů se někdy muselo potýkat s domácím násilím ze strany partnerky, dle názoru respondentů. Nejvíce, a to 101 respondentů předpokládá, že se minimálně 11 % mužů muselo ve svém životě potýkat s domácím násilím. Jedná se o poměrně vysoké číslo, respondenti tak tuto problematiku připouští. Nejvíce tomuto rozmezí věří věková kategorie 12 až 17. Rozmezí 0–10 % je druhé nejčastější a myslí si to 66,7 % respondentů. Toto rozmezí zvolila více jak polovina respondentů z věkové kategorie 65 let a více.

7.1.2 Vyhodnocení dílčí výzkumné otázky 1

Cílem dílčí výzkumné otázky 1 bylo zjistit, jaké znalosti o domácím násilím páchaném na muži má široká veřejnost. Této výzkumné otázce byly věnovány 3 tazatelské otázky v dotazníku. Dle výsledků výzkumu byly vyhodnoceny 3 hypotézy, které byly stanoveny před sběrem samotných odpovědí. Ukázalo se, že široká veřejnost se s problematikou domácího násilí páchaného na mužích setkává a uvědomuje si různé podoby, jaké toto násilí může mít a zároveň připouští, že muži se mohou stát oběťmi domácího násilí, dokonce si myslí, že až 25 % mužů už se někdy s tímto problémem muselo potýkat. Jediné sexuální násilí ze strany ženy je pro společnost stále tabu a nepřipouští ho.

7.2 Postoj veřejnosti k problematice domácího násilí páchaného na mužích (DVO2)

7.2.1 Stanovení hypotéz, závěry hypotéz k DVO2

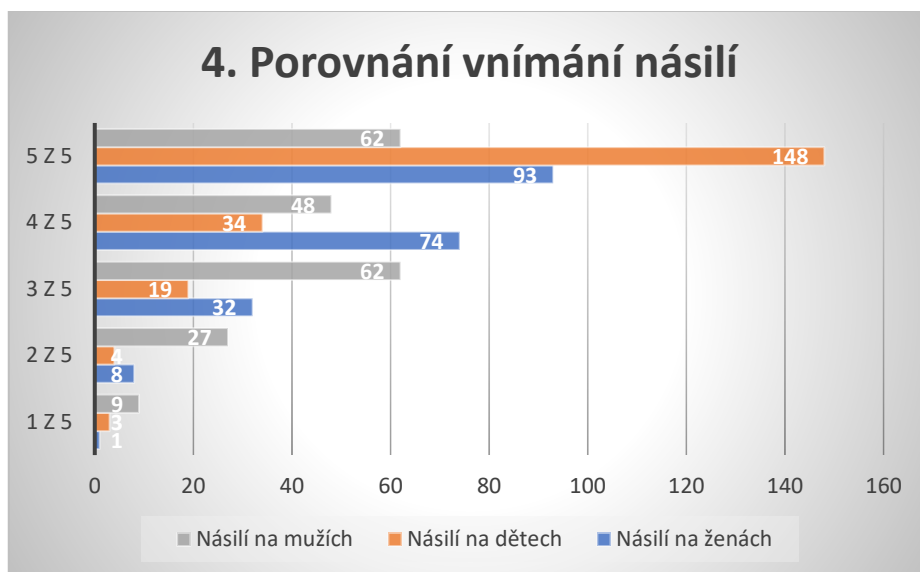
H4: Více lidí bude vnímat týrání páchané na dětech jako závažnější problém než týrání páchané na muži. Pro dítě je složitější se bránit, je více zranitelné, samo jen velmi těžko dokáže vyhledat pomoc. Toto násilí většinou probíhá ze strany rodiče, pro dítě je nepochopitelné, že se takto rodič chová, často ho to poznamená na celý život a nezřídká se pak podobně chová ke svému okolí či rodině.

Závěr H4: Hypotéza byla výzkumem potvrzena. 148 respondentů z celkových 208 volilo u násilí páchaného na dětech možnost 5/5, tedy jako nejzávažnější problém a závažnost 1/5 zvolili jen 3 respondenti. U problematiky domácího násilí páchaném na muži možnost 5/5 volilo 62 respondentů, jako 1/5 označilo tuto problematiku 9 respondentů. Stejně častou odpovědí jako 5/5 při určení závažnosti násilí páchaném na muži bylo 3/5, u dětí však tuto škálu vybralo jen 19 respondentů.

H5: Muži budou vnímat tuto problematiku jako závažnější než ženy. Problematika se týká mužů, a ačkoli mají v hodně případech problém se svěřit nebo přiznat „slabost“, dotazník je anonymní a muži budou upřímní. Ženy naopak nemusí vnímat domácí násilí páchané na mužích jako tak velký problém, právě proto, že jen malé procento mužů vyhledá odbornou pomoc a nejsou mediálně známy skoro žádné případy.

Závěr H5: Pátá hypotéza se potvrdila, ačkoli rozdíl není nijak markantní. Více jak polovina mužů, 55,2 %, označila problematiku domácího násilí páchaného na muži závažností 4/5 nebo 5/5. Stejně označení vybralo 51 žen, tedy 48,1 %. Možnost 1/5 vybralo 3,1 % mužů a 5,7 % žen. Vnímání závažnosti týrání mužů je mezi muži a ženami víceméně na stejné úrovni.

Graf 6: Porovnání vnímání násilí

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázky 4, 5 a 6 se zabývali tím, jak respondenti vnímají domácí násilí páchané na dětech, ženách a mužích. Respondenti měli na výběr 5 možností 1/5 až 5/5, legenda: 1 = Nejedná se o vážný problém, kterým by se měla společnost zabývat, 5 = Jedná se o jeden z nejzávažnějších problémů dnešní společnosti, je třeba se touto problematikou zabírat více.

Na tomto grafu je znázorněno porovnání vnímání domácího násilí na 3 různých typech obětí. Z grafu je vidno, že domácí násilí na mužích považují za nejméně závažné, naopak domácí násilí páchané na dětech jako nejvíce závažné, kde možnost 5/5 vybralo 71,2 % respondentů, tu samou možnost u domácího násilí páchaného na muži vybralo jen 29,8 %. 4,3 % respondentů dokonce domácí násilí na muži nepovažují za problém, kterým by se měla společnost zabývat.

Graf 7: Domáci násilí páchaném na muži z pohledu žen

Zdroj: Vlastní zpracování

V tomto grafu je znázorněno, jak vnímají problematiku domácího násilí na mužích ženy. Nejvíce volily možnost 3/5, celkem 31,3 %. Nejméně častou odpovědí byla možnost 1/5 kterou zvolilo jen 6 žen z celkových 112.

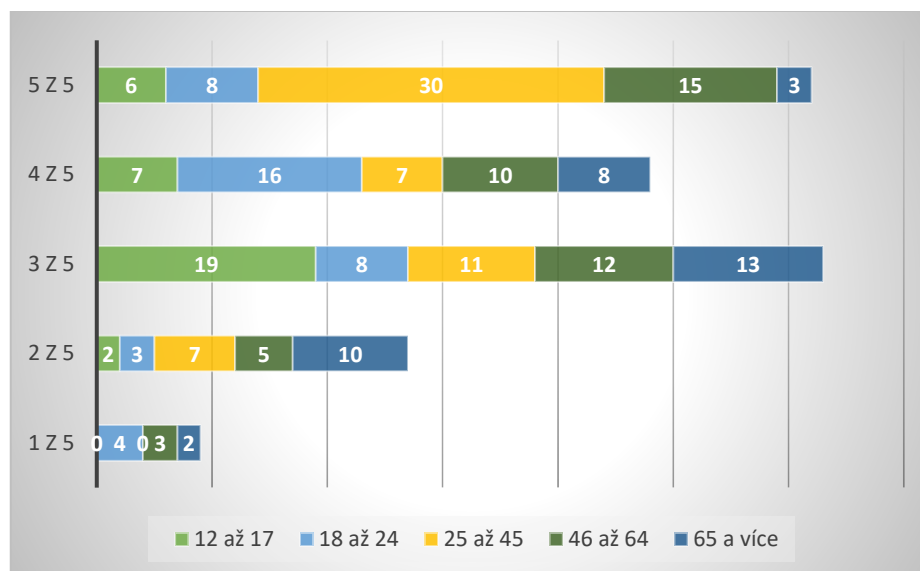
Graf 8: Domáci násilí páchaném na muži z pohledu mužů

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejčastěji muži volili odpověď 5/5, celkem 29,2 %. Ovšem možnost 3/5 zvolilo 28,1 %, rozdíl je pouze o 1 respondenta. Možnost 1/5 zvolili pouze 3 respondenti z celkových 96.

Graf 9: Porovnání vnímání násilí na mužích dle věku

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle předchozích 2 grafů je patrné, že vnímání domácího násilí páchaného na muži se nijak zásadně neliší z pohledu žen či mužů. Ovšem, když respondenty rozdělíme dle věku, vidíme zásadnější rozdíly ve vnímání této problematiky. Jak vidíme, možnost 1/5 volilo nejméně respondentů ve věkové kategorii 12-17 a 25-45 dokonce vůbec žádný. Nejvíce těchto odpovědí, možná trochu překvapivě, zvolila věková kategorie 18-24, celkem 10,3 %. Možnost 2/5 nejvíce volila nejstarší kategorie, celkem 28,6 %. Nejčastější odpovědí, ovšem jen o 1 respondenta, byla 3/5. Tuto možnost zvolilo 63 respondentů, nejčastěji v nejmladší věkové kategorii, a to 55,9 %. Možnost 4/5 nejčastěji volila kategorie 18-24 let, celkově 41 %. A nakonec druhá nejčastější odpověď, 5/5, byla zvolena celkem 62 respondenty a ve věkové kategorii 25-45 let ji zvolila více jak polovina respondentů, celkem 54,5 %. Ovšem u nejstarší věkové kategorii tuto možnost zvolilo jen 8,6 %.

Graf 10: Vnímání muže, který zažil domácí násilí

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázkou č. 7 jsem se pokusila zjistit, jak respondenti vnímají muže, jenž zažil domácí násilí ze strany partnerky. Většina respondentů, 71,6 %, se domnívá, že týraný muž je obětí, které je potřeba pomoci. 23,1 % dotazovaných sice považuje muže za oběť, ale zároveň si myslí, že by si měl být schopen poradit sám. 7 respondentů se domnívá, že takový muž je slaboch, který si doma neumí udělat pořádek. Tuto odpověď nevolil žádný respondent z věkové kategorie 18–24 let a 65+.

Jiné odpovědi, které respondenti uvedli:

- Má odejít
- Je mi ho líto, protože neexistuje způsob, jak proti tomu bojovat bez nějaké šance, že muž nezačne vypadat jako ten, co utlačuje.
- Záleží na okolnostech
- Je třeba systémově ošetřit celou rodinu, zvláště jsou-li děti. Většinou jeden seje a druhý zalévá a je třeba pomoci oběma.

7.2.2 Vyhodnocení dílčí výzkumné otázky 2

Dílčí výzkumná otázka 2 zjišťovala, jaký postoj zaujímá široká veřejnost k domácímu násilí na mužích. Výsledky ukázali, že veřejnost sice vnímá muže jako oběť, které je potřeba pomoci a připouští, že se muž vůbec obětí může stát, ale problematika domácího násilí páchaného na muži jim nepřijde stejně závažná jako týrání žen či dětí. Často se také objevovalo, že sice muž je obětí, ale měl by si poradit sám, bez cizí pomoci. Domnívám se, dle výsledků výzkumu, že u žen a dětí jako obětí, by se tato odpověď neobjevovala v takové míře. Ukázalo se, že ve vnímání této problematiky není skoro žádný rozdíl v rámci pohlaví, ovšem u věkových kategorií už se názor na tuto problematiku, resp. na muže jako oběti, poměrně rozchází.

7.3 Média a domácí násilí páchané na mužích (DVO3)

7.3.1 Stanovení hypotéz, závěry hypotéz k DVO3

H6: Většina lidí se častěji s problematikou domácího násilí, kde je obětí muž, setkala v televizi či rádiu než na sociálních sítích. Televize a rádio jsou stále nejrozšířenější a nejdostupnější zdroje informací.

Závěr H6: Většina lidí se opravdu častěji setkává s touto problematikou v televizi/rádiu než na sociálních sítích. Celkem 92 respondentů z celkových 208, na sociálních sítích se setkala s touto problematikou pouze 50 respondentů, tedy 24,0 %.

H7: Většina lidí nad 46 let si bude myslet, že problematika domácího násilí páchaného na muži dostává v médiích dostatečný prostor. Starší generace zná spíše problematiku týrání žen a dětí, nikoli mužů. Je v nich více zakořeněná „tradiční“ rodina, kde muž je hlava rodiny, silný a nikdy nebrečí. Ženu naopak vnímají jako křehkou a poddajnou. Myslí si, že takové problémy by měly zůstat za zavřenými dveřmi a není třeba o nich mluvit.

Závěr H7: Hypotéza nebyla výzkumem potvrzena. Pouze 8,8 % respondentů se domnívá, že problematika domácího násilí na mužích je v médiích řešena

dostatečně, všichni, kdo takto odpověděli, jsou z věkové kategorie 65 let a více. Většina respondentů, celkem 50, se domnívá, že tato problematika je v médiích málo řešena a měla by dostat více prostoru. Dalších 28,7 % respondentů se domnívá, že tato problematika není v médiích řešena vůbec a měla by dostat mnohem větší prostor.

Graf 11: Setkání s problematikou v rádiu a televizi

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázkou č. 8 jsem zjišťovala, jestli se respondenti někdy setkali s problematikou domácího násilí páchaného na muže v rádiu či televizi. 44,2 % respondentů uvedlo, že ano. 26,4 % z nich uvedlo, že se s touto problematikou v televizi ani v rádiu neseťkali a 29,3 % si nebylo jistých.

Graf 12: Setkání s problematikou na sociálních sítích

Zdroj: Vlastní zpracování

V otázce č. 9 jsem se dotazovala, zda se s touto problematikou respondenti setkali na sociálních sítích. Dle výzkumu se na sociálních sítích setkali respondenti méně než v televizi/rádiu. Ano odpovědělo 24,0 % a 43,3 % se s domácím násilím páchaném na muži na sociálních sítích nesetkalo.

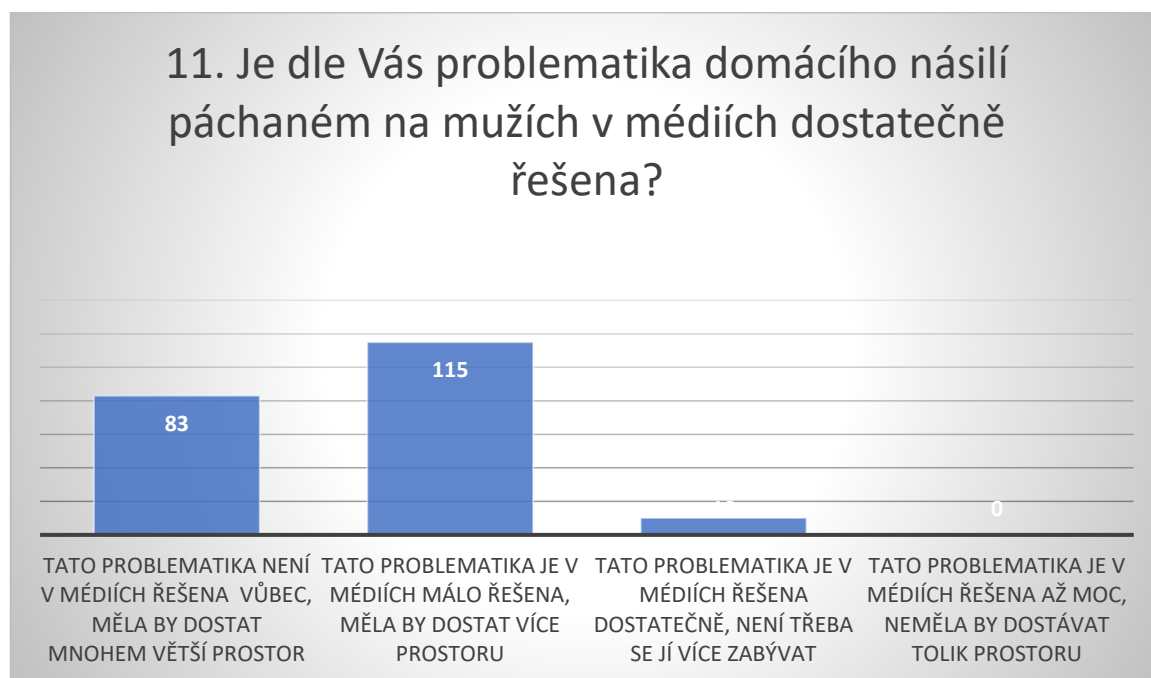
Graf 13: Setkání s problematikou v knize či článku

Zdroj: Vlastní zpracování

Poslední otázkou, která měla odpovídat na to, kde se veřejnost dozvídá informace o problematice domácího násilí, kde je obětí muž, byla, zda někdy respondenti četli o této problematice článek či knihu. 38,0 % odpovědělo, že ano, což je vyšší číslo než u sociálních sítí. 98 respondentů knihu ani článek o této problematice nečetlo a 14,9 % odpovědělo, že neví.

Graf 14: Mediální prostor

Zdroj: Vlastní zpracování

V otázce č. 11, která zjišťuje, jestli je dle smýšlení respondentů problematika domácího násilí páchaného na muži dostatečně řešena, je nečastější odpovědí „Tato problematika je v médiích málo řešena, měla by dostat více prostoru“, kterou zvolila více jak polovina respondentů, celkem 55,3 %. Dalších 39,9 % se domnívá, že tato problematika není v médiích řešena vůbec a že by měla dostávat mnohem větší prostor. Jen 10 respondentů si myslí, že problematikou není třeba se v médiích více zabývat. Nejčastěji tuto možnost volila věková kategorie 65+. Nikdo z respondentů ne zvolil možnost „Tato problematika je v médiích řešena až moc, neměla by dostávat tolik prostoru.“

7.3.2 Vyhodnocení dílčí výzkumné otázky 3

Poslední výzkumná otázka zjišťovala, kde široká veřejnost získává informace ohledně domácího násilí na mužích a jestli je dle nich tato problematika dostatečně mediálně řešena. Výsledky ukazují, že, ne překvapivě, nejvíce informací získává veřejnost o této problematice z televize a rádia. Jedná se stále o nejrozšířenější médium a výsledek je logický. Dále se ukazuje, že veřejnost si myslí, že problematika se v médiích neprobírá dostatečně. Veřejnost se tedy o této problematice chce dozvědět více a je to dobrým signálem pro to, že by se odborníci mohli snažit tuto problematiku zmedializovat, tak jak se to povedlo i u domácího násilí páchaného na ženách či dětech.

SHRNUTÍ

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjistit, jaké znalosti má široká veřejnost o domácím násilí páchaném na mužích, kde je získává a jaké k této problematice zaujímá postoje. Byly vytvořeny 3 dílčí výzkumné otázky, aby bylo možné splnit hlavní cíl celé práce. Dílčí výzkumné otázky zjišťovaly, jaké znalosti o problematice domácího násilí, kde je obětí muž, široká veřejnost má. Také zjišťovaly, jaké k této problematice veřejnost zaujímá postoj, a nakonec kde veřejnost získává informace.

Na základě dotazníku se podařilo zjistit odpovědi na 3 dílčí výzkumné otázky a tím naplnit hlavní cíl práce. Bylo zjištěno, že veřejnost připouští problematiku domácího násilí páchaného na mužích. Připouští skoro všechny formy domácího násilí a uvědomuje si závažnost tohoto problému. Veřejnost se domnívá, že tato problematika zaslouží větší mediální zájem a že většinu informací získává z televizi a rádia, na sociálních sítí se s touto problematikou moc nepotkává. Veřejnost připouští, že muž je obětí, stejně jako žena nebo děti, které se s domácím násilím musí potýkat, avšak stále ženy a děti vnímá jako křehčí bytosti, které zaslouží větší pomoc než právě muži.

Praktická část této práce ukázala, že muži jako oběti domácího násilí se dostávají do podvědomí veřejnosti, že společnost přestává před tímto problémem zavírat oči. Ovšem některé formy jsou stále tabu a zejména u starší generace se neseťkávat problematika s takovým pochopením a touhou pomoci.

ZÁVĚR

Záměrem této bakalářské práce bylo zjistit, jaký postoj zaujímá široká veřejnost k problematice domácího násilí páchaného na mužích. V teoretické části byly nejdříve charakterizovány pojmy spojené s domácím násilím a bylo nahlédnuto do vývoje vztahu mezi partnery. Byli popsáni muži, jako netypické oběti domácího násilí a ženy jako násilné osoby. Nakonec se práce zaměřila na instituce, které se zabývají pomocí mužům, kteří zažili domácí násilí ze strany partnerky.

Pro muže je komplikované pomoc vyhledat. Problémem je rafinovanost žen při týrání mužů. Častěji dochází k psychickému či sociálnímu násilí, které se těžko dokazuje. Dalším problémem jsou stereotypy ohledně vztahu mezi mužem a ženou – rozdělení rolí. Většina lidí si pod pojmem domácí násilí představí ženu jako oběť a muže jako agresora, nikoli naopak.

Pro zjištění toho, jak se společnost k problematice domácího násilí staví, byla zvolena kvantitativní metoda s použitím dotazníku. Dle výsledků je patrné, že ženy a muži vnímají tuto problematiku víceméně stejně, ve věkových kategoriích už se jednalo o větší rozdíly. Většina lidí vnímá domácí násilí, kde je obětí muž, jako méně závažný problém než týrání dětí a žen. Poměrně optimistické výsledky jsou u vnímání muže jako oběti, neboť většina respondentů muže vnímá jako oběť, které je potřeba pomoci. Nemají předsudky, nevnímají muže jako slabocha apod. To by mohlo mužům, kteří se potýkají s domácím násilím, dodat sebevědomí při hledání pomoci. Minimálně u pomoci od svých blízkých.

Ve společnosti je však stále jisté procento lidí, které k mužům, jako obětem domácího násilí, chovají určité předsudky. Toto téma zasluhuje pozornost médií. Domácí násilí páchané na ženách a dětech bylo poměrně dobře zmedializováno, ale i domácí násilí páchané na netypické oběti, jakou muž bezpochyby je, zasluhuje pozornost. Zároveň je nutné zaměřit se i na vzdělávání sociálních pracovníků v této oblasti, aby byli schopni poskytovat odbornou pomoc i těmto obětem.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Transformace výzkumných otázek do tazatelských otázek – str. 28

Tabulka 2: Pohlaví a věk respondentů – str. 32

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Věk respondentů – str.32

Graf 2: Pohlaví respondentů – str. 33

Graf 3: Setkání s domácím násilím páchaném na muži – str. 35

Graf 4: Formy domácího násilí – str. 35

Graf 5: Procento mužů, kteří se museli potýkat s domácím násilím – str. 36

Graf 6: Porovnání vnímání násilí – str. 37

Graf 7: Domácí násilí páchaném na muži z pohledu žen – str. 38

Graf 8: Domácí násilí páchaném na muži z pohledu mužů – str. 38

Graf 9: Porovnání vnímání násilí na mužích dle věku – str. 39

Graf 10: Vnímání muže, který zažil domácí násilí – str. 40

Graf 11: Setkání s problematikou v rádiu a televizi – str. 41

Graf 12: Setkání s problematikou na sociálních sítích – str. 41

Graf 13: Setkání s problematikou v knize či článku – str. 42

Graf 14: Mediální prostor – str. 43

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Fyzická agrese – str. 18

Obr. 2: Formy psychického násilí – str. 19

Obr. 3: Povaha použitého násilí – str. 22

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BEDNÁŘOVÁ, Z., K. MACKOVÁ, P. WÜNSCHOVÁ a K. BLÁHOVÁ.

Domácí násilí: zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám. Praha: Acorus, 2009. ISBN 978-80-254-5422-0.

BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ *bkb.cz* [online]. c2009 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <http://www.bkb.cz>

BURIÁNEK, J., S. PIKÁLKOVÁ a Z. PODANÁ. *Násilí na mužích: sonda do zákoutí partnerských vztahů.* Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2014. ISBN 978-80-7308-545-2.

CONWAY, Helen. L. *Domácí násilí: příručka pro současné i potenciální oběti se zákonem č. 135/2006 Sb. platným od 1. ledna 2007.* Praha: Albatros, 2007. ISBN 978-80-00-01550-7.

ČERMÁK, Ivo. *Lidská agrese a její souvislosti.* Žďár nad Sázavou: Fakta, 1999. ISBN 80-902614-1-8.

In: BEDNÁŘOVÁ, Z., K. MACKOVÁ, P. WÜNSCHOVÁ a K. BLÁHOVÁ.

Domácí násilí: zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám. Praha: Acorus, 2009. ISBN 978-80-254-5422-0

ČERVINKOVÁ, A., M. LINKOVÁ, K. ŠALDOVÁ a B. TUPÁ. *Analýza kvalitativních doplňujících otázek.* 2004

In: PIKÁLKOVÁ, Simona (ed.). *Mezinárodní výzkum násilí na ženách – Česká republika / 2003: příspěvek k sociologickému zkoumání násilí v rodině.*

Sociologické studie / Sociological Studies. Praha: Sociologický ústav AV ČR. 152 s. ISBN 80-7330-054-0.

In: BEDNÁŘOVÁ, Z., K. MACKOVÁ, P. WÜNSCHOVÁ a K. BLÁHOVÁ.

Domácí násilí: zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám. Praha: Acorus, 2009. ISBN 978-80-254-5422-0.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Moderní psychologie pro právníky: [domácí násilí, stalking, predikce násilí].* Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2207-8.

ČUHELOVÁ, Kateřina. *Předběžná opatření ve věcech ochrany proti domácímu násilí*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-341-9.

DUFKOVÁ, Ivana. a Jiří. ZLÁMAL. *Domácí násilí se zaměřením na problematiku obětí. Pracovní manuál*. Praha: Střední policejní škola Ministerstva vnitra, 2005. ISBN80-239-5686-8.

In: BEDNÁŘOVÁ, Z., K. MACKOVÁ, P. WÜNSCHOVÁ a K. BLÁHOVÁ. *Domácí násilí: zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám*. Praha: Acorus, 2009. ISBN 978-80-254-5422-0.

HAFEN, Brent Q. a Kathryn J. FRANDSEN. *Psychological Emergencies and Crisis intervention. A Comprehensive Guide for Emergency Personnel*.

Englewood: Morton Publishing Company, 1985. ISBN 978-80-7367-690-2

In: ŠEVČÍK, Drahomír a Naděžda ŠPATENKOVÁ a kol. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-690-2.

HESTER, Marianne. *Who Does What to Whom? Gender and Domestic Violence Perpetrators*. Bristol: University of Bristol in association with the Northern Rock Foundation, 2009.

In: ŠEVČÍK, Drahomír a Naděžda ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-690-2.

LAMB, Sharon. Acts as Agents: An Analysis of Linguistic Avoidance in Journal Articles on Men Who Batter Women. *American Journal of Orthopsychiatry*. 1991.č. 61, s. 250–257. ISSN 0002-9432

In: ŠEVČÍK, Drahomír a Naděžda ŠPATENKOVÁ a kol. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-690-2.

LINDEROVÁ, I., P. SCHOLZ a M. MUNDUCH. *Úvod do metodiky výzkumu* [online]. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, c2016. ISBN 978-80-88064-23-7. Dostupné také z:

<https://www.vspj.cz/ISBN/Skripta%20%20V%C5%A0PJ/%C3%9Avod%20do%20metodiky%20v%C3%BDzkumu%20%20Linderov%C3%A1,%20Scholz,%20Munduch.pdf>

NAZARE-AGA, Isabelle. *Nenechte sebou manipulovat. Jak rozpoznat manipulaci a jak se jí ubránit*. Praha, Portál, 1999. ISBN 978-80-262-0652-1

In: BEDNÁŘOVÁ, Z., K. MACKOVÁ, P. WÜNSCHOVÁ a K. BLÁHOVÁ. *Domácí násilí: zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám*. Praha: Acorus, 2009. ISBN 978-80-254-5422-0.

OLECKÁ, Ivana a Kateřina IVANOVÁ. *Metodologie vědecko-výzkumné činnosti*. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2010. ISBN 978-80-87240-33-5.

Dostupné také z:

https://is.muni.cz/el/econ/jaro2012/MPH_MVPS/um/32149858/32149919/41Metodologie_vedecko-vyzkumne_cinnosti.pdf

PAPRSTEINOVÁ, L., J. NAVRÁTILOVÁ a L. BOTEK. *Domácí násilí: příručka (nejen) pro pastorační pracovníky*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2019. ISBN 978-80-7566-149-4.

PIISPA, Minna. Complexity of Patterns of Violence Against Women. *J. Violence Against Women*, 2002, č. 8, s. 873–900. ISSN 1552-8448.

In: ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Moderní psychologie pro právníky: [domácí násilí, stalking, predikce násilí]*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2207-8.

REICHEL, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-3006-6.

ROSA. Domácí násilí: Specifika domácího násilí *Rosacentrum.cz* [online]. c2014 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://www.rosa-os.cz/informace-pro-zeny/co-je-domaci-nasili/>

Státní zdravotní ústav. Domácí násilí: co to je?. *Szu.cz* [online]. c2022 [cit. 2022-03-27]. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/clanek/101-domaci-nasili-zakladni-informace>

STETS, Jan E. a Murray A. STRAUS. *Physical Violence in American Families. Risk Factors and Adaptations to Violence in 8,145 Families*. New Brunswick [N.J.], U.S.A.: Transaction Publishers, 1990. ISBN 9781315126401

In: ŠEVČÍK, Drahomír a Naděžda ŠPATENKOVÁ a kol. *Domáci násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-690-2.

ŠEVČÍK, Drahomír a Naděžda ŠPATENKOVÁ a kol. *Domáci násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-690-2.

ŠPATENKOVÁ, Naděžda a kol. *Krizová intervence pro praxi*. Havlíčkův Brod: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0586-9.

TOPINKA, Daniel, ed. *Domáci násilí z perspektivy aplikovaného výzkumu: základní fakta a výsledky*. Ostrava: SocioFactor, 2016. ISBN 978-80-906615-0-9.

ÚLEHLOVÁ, Dagmar. *Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky*. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně, 2009. ISBN 978-80-7013-502-0.

VARGOVÁ, B., D. POKORNÁ a M. TOUFAROVÁ. *Partnerské násilí*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-86131-76-4.

VÉVODOVÁ, Šárka a Kateřina IVANOVÁ a kol. *Základy metodologie výzkumu pro nelékařské zdravotnické profese*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015 [cit. 2020-06-21]. ISBN 978-80-244-4770-4. Dostupné z:

https://www.researchgate.net/profile/Jiri_Vevoda/publication/307508066_Zaklady_metodologie_vyzkumu_pro_nelekarske_zdravotnicke_profese/links/57c7f3a108aefc4af34cc25c/Zaklady-metodologie-vyzkumu-pro-nelekarske-zdravotnicke-profese.pdf

VOŇKOVÁ, Jiřina a Markéta HUŇKOVÁ. *Domáci násilí v českém právu z pohledu žen*. Praha: proFem, 2004. ISBN 80-239-2106-1

In: BURIÁNEK, J., S. PIKÁLKOVÁ a Z. PODANÁ. *Násilí na mužích: sonda do zákoutí partnerských vztahů*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2014. ISBN 978-80-7308-545-2.

WALKER, Ian. *Výzkumné metody a statistika*. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-3920-5.

PŘÍLOHY

Příloha 1: Vzor online dotazníku

Příloha 1: Vzor dotazníku

Jaké znalosti má široká veřejnost o domácím násilí páchaném na mužích a jaké postoje k této problematice zaujímá

Dobrý den,

věnujte prosím několik minut svého času vyplnění následujícího dotazníku k mé bakalářské práci. Dotazník by Vám měl zabrat cca 5 minut.

Předem děkuji

1 Už jste se někdy ve vašem okolí setkali s domácím násilím páchaném na muži?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne

2 Jakým způsobem, si myslíte, že může toto násilí probíhat?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

Fyzické násilí ze strany partnerky Psychické násilí ze strany partnerky Sexuální násilí ze strany partnerky Ekonomické násilí ze strany partnerky
 Sociální násilí ze strany partnerky

3 Kolik procent mužů, dle vás, se někdy muselo potýkat s domácím násilím ze strany partnerky?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

0 - 10 % 11 - 25 % 26 - 40 % 41 - 60 % 61 % a více

4 Jak moc je dle Vás závažná problematika domácího násilí páchaného na ženách?

Nápověda k otázce: *1 = Nejedná se o vážný problém, kterým by se měla společnost zabývat 5 = Jedná se o jeden z nejzávažnějších problémů dnešní společnosti, je třeba se touto problematikou více zabývat*

☆☆☆☆☆ / 5

5 Jak moc je dle Vás závažná problematika domácího násilí páchaného na dětech?

Nápověda k otázce: *1 = Nejedná se o vážný problém, kterým by se měla společnost zabývat 5 = Jedná se o jeden z nejzávažnějších problémů dnešní společnosti, je třeba se touto problematikou více zabývat*

☆☆☆☆☆ / 5

Jaké znalosti má široká veřejnost o domácím násilí páchaném na mužích a jaké postoje k této problematice zaujímá

6 Jak moc je dle Vás závažná problematika domácího násilí páchaného na mužích?

Nápověda k otázce: 1 = Nejedná se o vážný problém, kterým by se měla společnost zabývat 5 = Jedná se o jeden z nejzávažnějších problémů dnešní společnosti, je třeba se touto problematikou více zabývat

☆☆☆☆☆ / 5

7 Jak vnímáte muže, který zažil fyzické týrání ze strany partnerky?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Jako oběť, které je potřeba pomoci Jako slabocha, který si neumí ženu srovnat Neutrálně - muž je oběť, ale tuto situaci by měl zvládnout sám, bez cizí pomoci
- Jiná (vypište)

8 Slyšeli jste někdy o problematice domácího násilí páchaném na muži v rádiu/televizi?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano Ne Nevím, neuvědomuji si

9 Setkali jste se s touto problematikou na sociálních sítích?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano Ne Nevím, neuvědomuji si

10 Četli jste někdy o této problematice knihu/článek?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano Ne Nevybavuji si

11 Je dle Vás problematika domácího násilí páchaném na mužích v médiích dostatečně řešena?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Tato problematika není v médiích řešena vůbec, měla by dostat mnohem větší prostor Tato problematika je v médiích málo řešena, měla by dostat více prostoru Problematika je v médiích řešena dostatečně, není třeba se jí více zabývat Tato problematika je v médiích řešena až moc, neměla by dostávat tolik prostoru

Jaké znalosti má široká veřejnost o domácím násilí páchaném na mužích a jaké postoje k této problematice zaujímá

12 Je dle Vás problematika domácího násilí páchaném na mužích v médiích dostatečně řešena?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Tato problematika není v médiích řešena vůbec, měla by dostat mnohem větší prostor
- Tato problematika je v médiích málo řešena, měla by dostat více prostoru
- Problematika je v médiích řešena dostatečně, není třeba se jí více zabývat
- Tato problematika je v médiích řešena až moc, neměla by dostávat tolik prostoru

13 Kolik je Vám let?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 12 - 17 let 18 - 24 let 25 - 45 let 46 - 64 let 65 let a více

14 Uvedte prosím vaše pohlaví

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Žena Muž
- Jiná...

Děkuji za Váš čas.